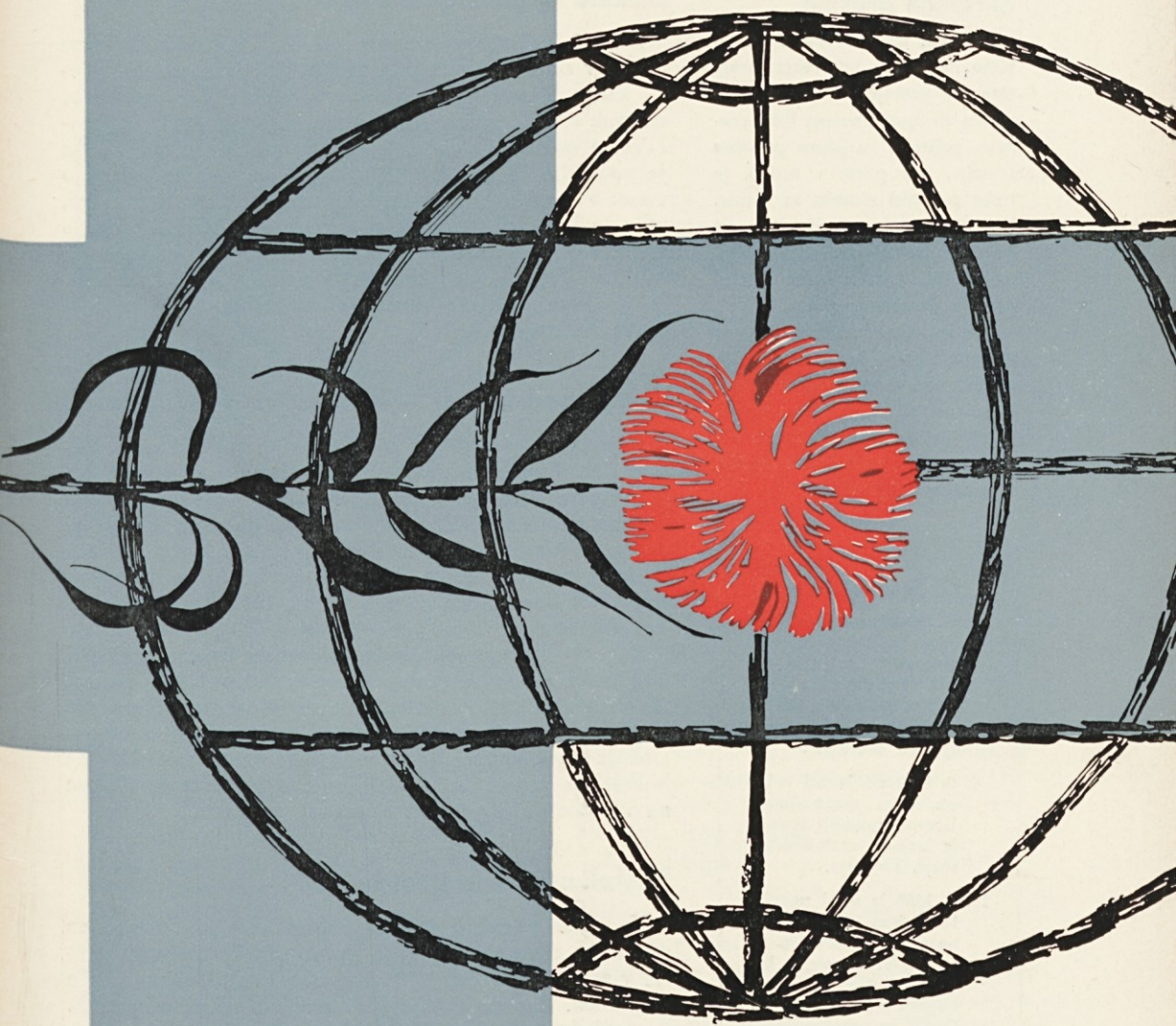

Naša luč

7+1964

Skromna prošnja

Devolite, dragi rojaki, da objavimo na tem mestu tokrat svojo skromno prošnjo. Če pišete uredništvu ali upravi našega lista, prosimo, prilepite na pismo pravilno znamko. Ker pišete v tujino, je treba prilepiti znamko za tujino. Velikokrat se zgodi, da moramo potem v upravi plačevati za pisma, ki jih dobimo, takso za nepravilno frankirano pismo.

Naš list nima državnih podpor in mora izhajati le z naročnino in malimi darovi za tiskovni sklad. Zato boste razumeli, da na pisma, ki pravijo, da pošiljajo kaj za odgovor, pa tega v resnici ne naredijo, ne moremo odgovarjati.

September

4. 9. 1834 je v Ljubljani zagledal luč sveta prirodo pisec in pripovednik Fran Erjavec. Umril je kot profesor v Gorici. Znana je njegova povest „Hudo brezdnó“.
4. 9. 1852 pa je bil rojen na Brdu notar Janko Kersnik, pisatelj povesti iz našega malomeščanskega življenja.
14. 9. 1850 je mati porodila Antona Mahniča, slovenskega filozofa in utemeljitelja našega katoliškega gibanja. Bil je bogoslovni profesor v Gorici in pozneje postal škof na otoku Krku.
28. 9. 1831 je prišel na svet v Retjah pri Velikih Laščah jezikoslovec in pripovednik Fran Levstik. S klasično povestjo „Martin Krpan“ je pokazal slovenskim pisateljem, kako je treba snov za povesti zajemati iz narodovega življenja.

Dežela — pesniška zbirka Frana Zoreta

Kot 53. izdanje pomembne založbe Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu v Argentini je izšla pesniška zbirka Frana Zoreta pod naslovom »Dežela«. Te pesmice so na mah vzbudile pozornost. So moderne, pa vendar razumljive in spominjajo na naše velike pesnike. Svet te zbirke je podeželje in panonski svet, ki ga na primer opisujejo verzi: »Topoli stoje visoko, ceste križajo se v konec dni, reke pa šume globoko...« »Čakajo me moji mlani, čakajo konec vasi, kaj pripeljem jim pod kamne, kaj nasujem na osi...« »Tri vasi, tri mlake in jata gosi...«. Nekatere reči je Zore čudovito izrazil. Zanimiv in lep je tudi oklus Kočevski rog. Zbirka je lepa.

Ljudje pod bičem — Mauserjev veliki roman

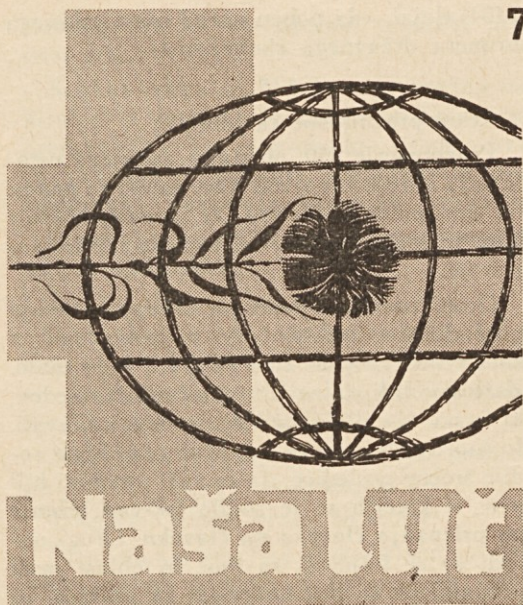
Mauserjeve povesti so med našimi izseljenci zelo priljubljene. Zato smo z veseljem pozdravili izid prvega dela njegove trilogije, v kateri popisuje življenje učitelja Zalarja in učiteljice Silve med vojno in po vojni. Knjuga je debela in kmalu izideta še ostala dva dela. V tem romanu je na pisateljski način popisano gorje, ki se je nakopilo nad slovenskega človeka po letu 1940. Prvi del knjige ima 440 strani.

Kdor bi rad naročil knjige Slovenske kulturne akcije, piše lahko sam v Argentino (Ramon Falcon 4158, Buenos Aires) ali pa naj piše Družbi sv. Mohorja v Celovcu, ki iz prijaznosti sprejema denar tudi za to založbo in posreduje njeno knjige. Knjige so seveda dražje kot običajne Mohorjeve knjige, saj izidejo v manjšem številu. To pa na vrednosti knjig nič ne spremeni, nasprotno!

Poslali smo zemljevide

Na oglas v zadnji številki »Naše luči«, da imamo za rojake po svetu na razpolago lep zemljevid slovenske zemlje v velikosti 55 cm × 40 cm, smo prejeli veliko pisem in naročil. Čez sto zemljevidov smo od takrat razposlali. Ze velikokrat si je kdo želel tak zemljevid, zato se ne čudimo sedanjemu povpraševanju. Imamo jih še in lahko postrežemo vsakomur. (Cena: 10 šil., 20 bfr., 2 F.fr., 1,60 DM ali protivrednost v drugem denarju.)

Prvi zemljevid slovenskega narodnega ozemlja je izdelal Ljubljčan Peter Kozler (1824—1879). Tedanji avstrijski policijski minister Bach ga je zaradi tega obtožil veleizdaje in ga je tiral pred vojno sodišče, češ da ruši državo. Vendar je zmagała preudarnost sodnikov, ki so bili mnenja, da je težko dokazati, da je možno z enim zemljevidom rušiti državo. Pač pa so Kozlerju zaplenili 422 izdelanih izvodov in litografični kamen.

Ob obletnici slovenskih svobodnjakov

Slovenci praznujemo letos zelo važno obletnico. Minulo je namreč 550 let od zadnjega ustoličenja karantanskih knezov v slovenskem jeziku. Obred in smisel tega ustoličenja je svetla točka v zgodovini slovenskega naroda, ki more tudi nam, slovenskim otrokom dvajsetega stoletja, v marsičem biti v pouk in pobudo.

Poglejmo!

*

Umeščanje koroških vojvod se je začelo na Krnskem gradu na Koroškem. Eno teh slovesnosti nam opat Janez Vetrinjski takole opisuje:

Prvi dan kimovca leta 1286 je bil Majnhard Tirolski po starodavni šegi slovesno ustoličen na vojvodski prestol.

Na vznožju Krnske gore leži kamen, na katerem je tedaj sedel kmet iz rodu kosezov, ki so imeli pravico ustoličevanja iz starodavnih časov po dednem pravu. Z eno roko je držal marogastega bika, z drugo pa kobilo enake barve. Nedaleč od njega je stal deželni knez, oblečen v sivo raševino, obut v kmetijske čevlje, z deželno zastavo v roki. Okrog njega pa so bili deželni plemiči in vitezi, vsi v najslabnejši opravi.

S palico v roki se približa deželni knez kmetu na kamenitem sedežu. Kmet vpraša

v slovenskem jeziku: »Kdo je ta, ki tako prihaja?« Okoli stoječi odgovore: »Deželni knez je.« Kmet dalje povprašuje: »Ali je pravičen sodnik, ki išče blaginjo domovine? Ali je blagoroden ter prijatelj in zaščitnik prave vere?« Vsi odgovore: »Je in bo.« — »Po kateri pravici,« nadaljuje kmet, »pa sme pregnati mene s tega sedeža?« — »Dobiš 60 beličev, marogastega bika, kobilo in obleko, ki jo ima sedaj knez na sebi. Prost boš ti in vsa tvoja hiša vsakega davka.«

Zdaj se kmet z desnico rahlo dotakne knezovega lica. Opomni ga še enkrat na sveto dolžnost pravične sodbe, potem odstopi z vojvodskega sedeža in odvede živinčeti.

Knez stopi nato na kamen, potegne meč, ga zavilhti na vse štiri vetrove ter se zaroti in prišeže, da bo vsem sodnik po dolžnosti in pravici.

Od Krnske gore se je napotil umeščeni vojvoda v starodavno veličastno gosposvetško cerkev, kjer je krajevni škof pel slovesno sveto mašo ter med službo božjo blagoslovil in posvetil kneza po cerkvenih obredih. (Po J. Grudnu)

*

Obred ustoličenja koroških vojvod je prepričljiv dokaz stare slovenske demokracije. Knez je svojo oblast dobil iz rok naroda in to

še po slovesni obljudi, da bo modro in pravično vladal. Za tisti čas je to ustoličenje res nekaj posebnega in nima primera v evropski zgodovini. Naši stari predniki niso bili neka brezpravna raja, katero bi brezvestni oblastniki mogli po mili volji tlačiti in izkoriščati. Stari Slovenci so bili nosilci oblasti. In tega so se tudi zavedali. Zanimali so se za zadeve skupnosti ter branili koristni javne blaginje. Imeli so oster čut za dolžnost in pravico.

Predstavniki te stare slovenske demokratične skupnosti so bili svobodni slovenski kmetje, ki so jih Nemci v srednjem veku v Schwabenspiegeln označevali kot ljudi, »ki ne priznavajo plemstva in sile, ampak samo poštenje in resnico«. Ti kmetje niso bili neki klečeplazci, ampak ponosen slovenski rod. O njihovem načinu izročanja oblasti je Aeneas Silvius, poznejši papež Pij II. (1458—

1464) dejal, »da noben narod nima takšnega primera državnega simbolizma«.

*

Čemu praznujemo ta jubilej?

Praznovanje 550. obletnice zadnjega ustoličenja koroških vojvod nam narekuje **ponos**, da smo potomci naroda, ki je imel, kolikor nam je znano, prvo ustaljeno demokracijo v Evropi.

Drugi narodi s ponosom kažejo na svojo gospodarsko, politično in vojaško moč v zgodovini. Te moči smo mi imeli bore malo. Zato smo bili stalne žrtve močnejših sosedov, ki so nas tlačili, izkoriščali ter nas uničevali. In morda so prav te nesrečne okoliščine rodile srečne posledice, da so naši predniki bili prvi, v katerih se je rodilo **iskreno teženje po priznanju človeka po človeku**. Drugi narodi so se bojevali za moč in oblast, naši predniki pa so bili **bojevniki za pravico**. In na to smemo biti ponosni.

Omenjeni jubilej pa nam more biti tudi v **pobudo**.

Zgodovina je naša učiteljica. Življenje karantanskih Slovencev nas more marsičesa naučiti. O njih pravi zgodovina, kot smo že omenili, da »ne priznavajo plemstva in sile, **ampak samo poštenje in resnico**«.

Oh, ko bi sodobni Slovenci imeli dovolj tega duha!

Minila so namreč stoletja; za naš narod stoletja krivic, trpljenja in bojov za osnovne pravice. Toda narod ni klonil. Naš narod še živi. Živi, a je še vedno tako daleč od cilja, o katerem govori Črtomir v Prešernovi pesnitvi »Krst pri Savici«:

»Največ sveta otrokom sliši Slave,
tje bomo našli pot, **kjer nje sinovi**
si prosti vol'jo vero in postave.«

Spremenile so se okoliščine, v katerih živi naš narod, a **boj za pravice ostane!**

*

Namesto tujih knezov imamo danes domače veljake komunistične miselnosti. Pod njihovo vlado ni govora o resnični demokraciji. Prva skrb jim je ohraniti oblast, in skrb za javno blaginjo je podrejena temu prvemu cilju. Naš narod je danes mnogo na

Pesem ljudstva

po ustoličenju karantanskega kneza
na Gosposvetskem polju

**Kresovi po gorah goré,
v daljavi nebo že žari;
po dolinah rogovi done,
Korotan svoj veliki dan slavi!**

**Zvonovi gosposvetski odmevajo,
ob gradu še trombe done,
ustoličenje proslavljajo,
da odmeva od Koroške gore.**

**Dvigni se, dvigni, Korotan,
danes zate je slovesen dan,
vojvoda karantanski in knez
je danes ustoličen zares.**

**Knežji kamen, prestol stari,
spomine slavne on nam hrani!
Knez sedaj je tu med nami:
narod poklanja se mu vdani.**

**Naš prestol ni svilen ne zlat,
ni dragocen in ne bogat,
je sama skala in granit,
zato ostal bo vekovit.**

Zdravko Novak

slabšem, kot so bili njegovi predniki pred tisoč leti.

Kakšno čudno in obžalovanja vredno naključje! V času, ko se zadnji afriški narodi osamosvajajo ter si svobodno gradijo svojo prihodnost, **potomci karantanskih svobodnjakov pogrešajo osnovnih svoboščin.**

S tem stanjem se Slovenci **ne moremo in ne smemo sprijazniti.**

Boj za pravice ostane.

A ne mislimo tu na fizičen boj. To ni naša stvar. Mislimo na idejni, miselni, svetovnonazorni in politični boj, ki še bolj kot fizični zahteva močnih ljudi.

Suženjstvo je zgrajeno na sužnjih, svoboda pa vzklije iz src svobodnjakov.

Dvigamo glave, bratje in sestre!

Misel na karantanske svobodnjake naj nam vlije novega poguma in ponosa. Mi nismo ustvarjeni za suženjstvo, marveč za svobodo.

A zavedajmo se, da nam svoboda ne bo padla z neba kot Izraelcem mana v puščavi. **Prihodnost zavisí od nas.** Mi sami moramo delati za svobodo. Kako žalostno in človeka nevredno bi res bilo, ko bi mislili samo nase in se trudili le za svoje osebne koristi.

Dvigniti se moramo iz svoje ozke sebičnosti. Vzgojiti si moramo čut za druge, za srečo drugih, za napredek skupnosti in občo blaginjo slovenskega naroda.

V ta namen moramo znati žrtvovati nekaj svojega časa, nekaj svojega denarja, nekaj svojih moči in ugodnosti.

Razume se, brez žrtev tudi tu ne gre.

A če hočemo druge osvobajati, se moramo najprej sami duhovno osvoboditi in ne smemo dovoljevati, da bi drugi mislili namesto nas.

Storimo vse potrebno, da bo zgodovina tudi o nas mogla zapisati krasno sodbo: »Ni so priznali sile tiranov, ampak samo poštenje in resnico.«

V-ko.

Če si kje, udari! . . .

Ob spominu na začetek prve svetovne vojne

Resnična zgodba

Leto 1916, mesec maj. Prva svetovna vojna je divjala skoro po celem svetu. Sinovi slovenskega naroda so umirali in krvaveli na vseh bojiščih Evrope, zlasti pa v Galiciji, Rusiji in na soški fronti. Naša pionirska četa je bila nastanjena v Bukovini, v bližini reke Dnjester. Tam je gradila kaverne globoko pod zemljo, na enem izmed nizkih gničev, kateri deloma segajo celo v Besarabijo.

Vsak dan smo zjutraj prihajali na delo in se popoldne okoli tretje ure vračali spet nazaj tja, kjer smo bili nastanjeni. Delali smo namreč po osem ur na dan. Bojni črti pa sta bili kar precej oddaljeni druga od druge. Dež je cel dan lil kot iz škafa in ko smo se zbirali v strelskem jarku in se pripravljali malo pred tretjo uro popoldne na odhod, smo bili večinoma že vsi mokri, strelski jarek pa je bil spremenjen v blato.

Ko smo tako čakali, da se zberemo vsi skupaj, je začel nekako 38 let stari vojak Fišer neusmiljeno in grdo preklinjati. Pestil proti nebu vihteč je klical Boga, če je kje, da naj se pokaže in udari. Bil je namreč ves moker in blaten. Vsi, ki smo bili blizu njega in ga slišali, smo bili čisto tihi. Vsi bledi zaradi takih besed smo opazovali njegovo preklinjanje. Toda ničesar se ni zgodilo. Potem smo odšli domov. Vreme se je izboljšalo in naslednje dni je spet sijalo toplo pomladno sonce.

Bilo je tri ali štiri dni kasneje. Krasen pomladni dan je bil in z griča se je videlo daleč tja po Besarabiji. Zopet smo se zbirali v tistem jarku, kjer je Fišer pred nekaj dnevi tako grozno preklinjal in izzival Boga. Tudi tisti dan je bil tam in približno tam je stal, kjer je zadnjič preklinjal. Roke je položil na sprotjem opleteno steno jarka in naslonil glavo nanje. Zdelo se je, kot da bi tako oprt stoje dremal.

Vse okrog je bilo mirno in človek skoro ni opazil, da je v prvi bojni črti. Le tu in tam se je kje v daljavi začul kak osamel strel iz puške. Bilo nas je šele malo zbra-

nih. Jaz sem bil Fišerju najbližje, kake štiri do pet metrov od njega. Kar naenkrat nam je zatulilo preko glav in kakih šest metrov proč od Fišerja je eksplodiralo, prav v kotu kaverne. Vsi smo se prestrašeni spogledali. Vendar smo bili še vsi pokoncu in, kot je izgledalo, ne ranjeni. Toda ne. Fišer je sicer še stal ob plotu. Njegove roke so bile še oprte na opleteno steno jarka. A njegov zgornji del glave z možgani vred je bil raztresen po opleteni steni strelskega jarka tri metre na dolgo. Granata, ki je priletela od strani, ga je zadela v vrhnji del glave... Možakar je še stal kakih 15 do 20 sekund ob plotu, nato pa se je počasi zrušil na tla.

Vedelj smo, kaj to pomeni. Bog se ne da zasmehovati in izzivati. Posebno zanimivo je bilo to, da je bil tisti dan in še naslednje dni to edini topovski strel, ki je padel na tem odseku bojne črte.

Podblegaški

„Verujem - v Svetega Duha . . .“

Naša vera je vera v troedinega Boga. Druge veroizpovedi morejo sicer privedi človeka do Boga, a nikakor ne morejo odkriti, niti zaslutiti skrivnosti troedinega življenja v Bogu samem. Jezus Kristus, učlovečeni Sin božji, nam je razodel, da so v Bogu tri osebe, Oče, Sin in Sveti Duh, ki pa so en Bog.

Ko izpovedujemo krščansko vero, priznavamo predvsem to resnico o troedinem Bogu. Vse ostale resnice so od nje odvisne; so pravzaprav le nje dopolnitev in pojasnitev tega, kar je Bog v svoji ljubezni storil, da bi se mogli tudi mi vključiti v to troedino življenje.

Izpovedali smo vero, da nas je Bog-Oče ustvaril prav z namenom, da bi bil tudi človek deležen božje ljubezni in sreče. Bog-Sin nas je odrešil greha, ki nam je zaprl pot k Bogu. Učlovečenje božjega Sina je najlepši dokaz božje ljubezni do nas ljudi. S Kristusovo smrtjo in vstajenjem je človek zopet dobil zagotovilo večnega poveličanja. Res je Kristus pred Bogom zadostil za grehe vseh ljudi in zaslužil milost za vse. A odre-

šenje še ni dopolnjeno v vsakem posamezniku, niti v človeštvu na sploh.

Ta dopolnitev odrešenja je delo tretje božje osebe — Svetega Duha.

*

O božjem Duhu govori že sv. pismo Stare zaveze: Duh je, ki vlada nad nastajajočim svetom. Duh prinaša red, daje življenje in rast; Gospodov Duh napolnjuje vesoljni svet.

A božji Duh ne daje le fizičnega življenja, ampak tudi milost, ki povezuje človeka z Bogom; on govori po prerokih in v napovedih o mesijanskih časih je rečeno, da se bo po prihodu Odrešenika Duh božji razlil na vse človeštvo.

*

Kristus Jezus nam je razodel, da je ta božji Duh ena izmed oseb presvete Trojice. Opirajoč se na besede sv. pisma je Cerkev skušala približati to resnico ljudem. O Sv. Duhu pravi, da je poseobljena božja ljubezen.

Božji Sin je od vekomaj rojen od Očeta; je res »Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga«, le po izvoru različen od Očeta. Med obema pa vstaja vez medsebojnega dajanja drugega drugemu, medsebojne ljubezni, ki je tudi neskončna, tudi pravi Bog — tretja božja oseba — Sveti Duh.

Sveti Duh je tako dopolnitev neskončne popolnosti troedinega življenja v Bogu. Prav zato pripisujemo njemu tudi dopolnitev božjega odrešenja in poveličanja; tako pravimo: Bog-Sveti Duh nas posvečuje, kar pomeni: iz božje ljubezni in iz Kristusovega zaslužnja nam naklanja milosti in uresničuje v naših srcih božje odrešenje.

*

O Svetem Duhu je govoril Kristus malo pred svojim trpljenjem svojim učencem: »Ne bom vas zapustil sirot. Prosil bom Očeta in vam bo dal drugega Tolažnika, da ostane pri vas vekomaj, Duha resnice, ki izhaja od Očeta. On bo pričeval o meni. Oče ga bo poslal v mojem imenu in on vas bo učil in spomnil vsega, kar sem vam povedal. Še mnogo vam imam povedati, a zdaj bi še ne mogli nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo vodil k popolni resnici. On bo mene poveličal, ker

Po prvi svetovni vojni je del naše Koroške pripadel Italiji. To je Kanalska dolina, ki se vije od Trbiža do Pontebbe sredi samih gorskih velikanov Julijskih Alp. Vasica na desni so Ukve.

bo iz mojega jemal in vam oznanjal...« (pr. Jan 14-16).

Sv. Pavel govori večkrat o delovanju Svetega Duha. On živi v nas: »Ne veste li, da ste tempelj božji in da Duh božji v vas prebiva?« (1 Kor 3, 16); oživlja nam dušo in telo; pričuje našemu duhu, da smo otroci božji; daje nam spoznanje tega, »kar nam je Bog milostno daroval« in deli najrazličnejše darove v korist Cerkvi (pr. Rim 8, 9-16; 1 Kor 12, 4-11).

*

Ker je odrešenja delo božje ljubezni, je posebljena božja ljubezen — Sv. Duh — na poseben način soudeležena pri njega uresničitvi.

Učlovečenje božjega Sina je delo Svetega Duha: Manija je namreč po delovanju Svetega Duha na skrivnostni deviški način spočela božjega Sina. Pa že prej v dolgih stoletjih priprave na Odrešenikov prihod je bilo delovanje Svetega Duha odločilno: on je govoril po prerokih, ki so ohranjali vero in hrepenenje po Mesiju. Duh božji je vodil tudi Odrešenika samega (božjega Sina kot človeka) in ga je ob krstu v Jordanu kot človeka še enkrat potrdil za mesijansko poslanstvo.

Po Kristusovem vnebohodu je Cerkve dobila nalogo, da kot Kristusovo skrivnostno

telo povezuje vse, ki verujejo v Kristusa in ki so krščeni, in da jih vodi k Bogu. Cerkve mora nadaljevati Kristusovo odrešujoče poslanstvo in v tem jo vodi Sveti Duh. On je duša Cerkve: daje ji življenje, milosti, povezuje različne ude v tesno edinost z glavo — Kristusom. Sv. Duh je, ki ohranja v Cerkvi nezmotljiv nauk božji in ki ji zagotavlja polnost milosti, ki jih Cerkve deli po zakramentih.

Končno je Sveti Duh za vsakega daritelj vseh milosti in dar obenem. Kajti po zakramentih, po sv. daritvi, po molitvi in po božji besedi se nam daje on sam in v nas živi. On, ki je po deviškem spočetju podaril božjemu Sinu našo človeško naravo, daje nam, da postajamo deležni božje narave, da se imenujemo in smo otroci božji (1 Jan 3, 1) in da smemo Boga klicati: Oče! (Rim 8, 16). Sv. pismo izrecno pravi, da je »božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan« (Rim 5, 5).

*

Ko je Bog na prvi binkoštni praznik razlil Svetega Duha na prvo Cerkve, se je v apostolih in učencih, ki so skupaj z Manijo v molitvi pričakovali izpolnitev Kristusove obljube, izvršila velika sprememba. Ker so bila njih srca odprta in pripravljena, je Sveti Duh po njih izvršil čudovita dela: razširili so Cer-

kev po vsem tedaj znanem svetu. Za ceno lastne krvi, ki so jo darovali v znak zvestobe in ljubezni do Jezusa, so prinesli svetu odrešenje.

Svet potrebuje vedno takih velikodušnih ljudi. Vsak kristjan je poklican, da postane priča Kristusova v svetu, v katerem živi. Le srca je treba odpreti Svetemu Duhu pa bo svet zopet prislušnil veselemu oznanilu dobrote in ljubezni.

Globoke skrivnosti

Ko se mi ni preveč mudilo, sem nekoč na poti v mesto začel šteti lepake ter opazovati, kaj pravzaprav objavljajo. Večina ljudi jih namreč ne opazi, verjetno jih je preveč. In največ teh lepakov je govorilo o lepoti, o vsakovrstnih lepotilnih sredstvih in pomočnikih, ki naj bi ohranjali zlasti žensko lepoto. Seveda, koliko je resničnega uspeha, je drugo vprašanje. Ali »vitamini« res ohranjajo moč in barvila lepoto?

Naravna je težnja, ki je ne manjka tudi modernemu človeku, ohraniti moč in lepoto ne le za nekaj let, temveč ju podaljšati do skrajnih meja.

Ko prihajajo leta, je naravno, da v telesu ni več toliko moči kot v mladosti; tudi telesna lepota mineva. Človek, ki živi brez vere, ki ničesar drugega ne pozna, mora pač resignirati; saj mu ne ostane drugega kot smrt, kar pa pomeni popolno uničenje. Krščanska modrost o ljubezni pa pravi, da more telo omagati, ali duh ostane mlad. Zato pa je tudi ljubezen vedno močnejša. Tudi v sedanjih časih je še veliko srečnih zakonov, dasi o svoji sreči ne kriče v svet.

Na dva načina, moremo reči, raste ljubezen: po družini in tudi sama v sebi. Dasi ne govore zakoni o tem, vendar v svojih srcih čutijo, da so vedno bolj navezani drug na drugega. Čeprav je morda zunanjih znakov vedno manj, notranje vedo, da si nikdar niso bili tako blizu ter da njihova ljubezen raste. Naravno je, da vse, kar je bilo kot neko novo odkritje, kar je pomenilo »senzacija«, mine, ker ni več novo.

Bog ni namenil človeku, da bi njegova moč

in lepota ostala za vedno. Hotel pa je, da se obnavlja v otrocih. Ali ni božja previdnost prav v tem, da se v času, ko začne minevati pri starših lepota in moč, oboje obnavlja v naslednjem rodu?

Ko se sin rodi, oče vidi v njem »prestolonaslednika«, saj bo po njem podedoval tudi njegovo moč. Tako rod ne bo izumrl. Hčerka obnovi lepoto in privlačnost matere. Kolikokrat je treba v vsakdanjem življenju Salomonove modrosti, da je mogoče odgovoriti na kočljivo vprašanje, komu je otrok bolj podoben, očetu ali materi?

Z otrokom se ljubezen staršev dopolni, tako ni več smrti, ampak novo življenje. Iz ljubezni je otrok rojen in po ljubezni se bo dvigal — rasel — k Bogu, ki je Ljubezen sama, h kateri vodijo starši svojega otroka. Zato so tako pomembni dnevi prvega obhajila, birne, družinskih praznikov in praznikov v cerkvenem letu. Vsak od njih pomeni nov korak k Bogu.

Že po apostolu je zakon »skrivnost«, a se tudi razvija v skrivnostih. Tako mož vidi ob otrokovem rojstvu v ženi skrivnost materinstva; tudi žena vidi v njem, česar preje ni videla, skrivnost očetovstva. Čeprav koža ni več tako gladka, se mu ne zdi prav nič starejša; njena lepota se ni zmanjšala. Zanj je še vedno isti kot takrat, ko sta skupaj prvič prestopila prag svojega doma.

Ko otroci prihajajo k pameti, se razvije nova skrivnost, saj je prva in največja učiteljica svojim otrokom mati sama in oče je učitelj s polno avtoriteto, ko je potrebno mladim pokazati božja pota v življenje, uvesti jih v božje skrivnosti. In čim bolj doraščajo, tem bolj se poglobljajo te naravne vezi. Še več, tako tudi vračajo svoj delež narodu, čigar člani so. S ponosom je oče dejal: »Ako ničesar drugega nisem dal svojemu narodu, dal sem mu šest otrok, na katere smo vsi lahko ponosni.« In deklice, ki bi se rada posvetila kot redovnica Bogu, pa ni bilo mogoče, je rodila sedem otrok in vsi otroci so šli na pota, po katerih bi mati sama rada nekoč hodila. So skrivnosti, ki se v življenju šele po letih odkrijejo, včasih pa ostanejo za vedno zapisane v božjih analih.

Prava ljubezen dobi svoj pomen šele v krščanski ljubezni, ki ljubi bližnjega kot o-

troka božjega. To je ljubezen brez upanja, da bi bila kdaj povrnjena, ljubezen, ki ne izvira iz privlačnosti in lepote, ampak ker razume, kaj je žrtev.

Osebna ljubezen vključuje tudi seksualno ljubezen. Krščanski zakon pa obojno dvigne do popolne ljubezni, saj nadaljuje Kristusovo odrešilno delo. Največ ljubezni v družini je deležen bolan otrok, tako naj velja tudi v

moralnem redu. Odtod je skrb za »izgubljenega sina«.

Ni življenja brez skrivnosti. Največja skrivnost pa je ljubezen. Naj bo zakon srečen ali nesrečen, življenje prijetno ali grenko, ni razlike za srce, ki je prečiščeno v polni ljubezni.

Zato se ljubezen ne postara. Čim bolj je duhovna, tem bolj je nesmrtna.

—nk

Letošnje slovensko romanje v Lurdu

Nepozabni so dnevi milosti, ki smo jih letos preživeli v Lurdu. Izseljenci iz Pariza, severne Francije, iz Stuttgarta in Švice, smo se znašli v Parizu že v petek, 10. julija, si ogledali skupaj Pariz, nato pa zvečer odhiteli v Lurd, kjer smo imeli vsak dan skupno mašo in pridigo (13. julija mašo za vse slovenske izseljence pri čudodelni votlini).

13. julija zvečer je prišla glavna skupina Slovencev iz Trsta, Gorice in Koroške. Romarje so na postaji pozdravili gg. Nace Čretnik, direktor slovenskih katoliških misij v Franciji, Stanko Kavalar, izseljenški dušni pastir za severno Francijo, ter dr. Franc Felc, ki je pripeljal svojo skupino iz Stuttgarta. Tako je slovenska romarska skupina v Lurdu v trenutku zrastle na preko 800 oseb.

Romarski vlak Tržičanov, Goričanov in Korošcev je bil sestavljen iz 12 vagonov. Prišel je iz Francije, ker ga italijanska direkcija ni sestavila. Pred odhodom iz Trsta se je zgodil še neprijeten incident. Romarsko vodstvo je hotelo nalepiti na okna napise: „Slovinci à Lourdes“. Pa so italijanske železniške oblasti v Trstu to zabranile. Seveda, kakšno pohujšanje za zunanji svet, če zve, da živijo v Trstu tudi Slovenci in zmorejo organizirati celo svoj lasten romarski vlak! Kljub vsem lepim besedam in zagotovilom vedno ista pesem: treba je tajiti navzočnost Slovencev v Trstu, na Goriškem in v Slovenski Benečiji, ker ne gré, da bi na meji države živeli ljudje, ki so sicer italijanski državljani, pa hočejo ostati zvesti slovenski materni besedi.

Kar se ni zgodilo v Trstu, se je potem nadoknadilo v Milanu. Vso pot, tja in nazaj, so potem napisali na oknih oznanjali, kdo so romarji, ki v vlaku potujejo. Seveda, ko so romarji na povratku stali v Genovi, si je moral neki italijanski železniški uslužbenec spet dati duška zoper Slovence z bese-

dami: „Slovenci so čreda ljudi brez kulture“, pa je pozabil, da je prav dobro označil ne Slovence, pač pa svoje sonarodnjake.

Dnevi milosti in bratske povezanosti

V torek, 14. julija, so se zjutraj vsi slovenski romarji zbrali pred kipom Brezmadežne na trgu pred rožnovensko baziliko. Tam je g. Nace Čretnik najprej pozdravil lurškega škofa msgr. Théasa, se mu zahvalil, da je prišel med Slovence, čeprav je imel še isto dopoldne zaradi francoskega narodnega praznika druge obveznosti v Tarbes, ter ga naprosil, naj blagoslovi novo romarsko zastavo, posrečeno delo našega priznanega slikarja Toneta Kralja. Na eni strani je podoba Matere božje z napisom: „Sveta božja Porodnica — bodi naša pomočnica“, na drugi strani pa slika slovanskih blagovestnikov z napisom: „Sv. Ciril in Metod, varujta slovenski rod!“

Lurški škof je blagoslov zastave z veseljem izvršil, pozdravil slovenske romarje in se dal z njimi skupaj fotografirati, ko je pred lurško baziliko močno donela pesem „Marija, skoz' življenje voditi srečno znaš“, kateri so prisluhnili številni romarji iz vseh narodov.

Nato so naši romarji v procesiji s pravkar blagoslovljeno zastavo na čelu odšli k lurški votlini, kjer je opravil sveto mašo dekan z Opčin msgr. Natal Silvani, potek službe božje pa vodil g. Franc Štuhec, vodja tržške in goriške skupine. Po sv. maši je g. Jože Jurak spregovoril zbrani množici o Lurdu, ki je potrjenje za našo vero, dokaz za pravo usmerjenost naše Cerkve ter vabilo, da zaupamo v Marijino sredništvo. Vse je pozval, da naj se svoje vere nikdar ne sramujejo, da naj radi sodelujejo s Cerkvijo pri njenem poslanstvu in se z zaupanjem obračajo k Mariji v vseh telesnih, zlasti pa dušnih

Pismo matere sinu v tujini

Ko odšel si brez slovesa,
bilo mi je kot opustošenje potresa;
kako so tožni bili meni dnevi,
jokala sem ponoči in podnevi.

Ker si v ovetu let po svetu se podal,
si hude srčne rane mi zadal,
srce pa malo se je uminilo,
ko tvoje smo prejeli poročilo.

Želim, da bi tujina bila ti dom
prijeten kot rodna domovina;
srečna bom, če srečen bodeš ti —
to si tvoja mamica želi.

Bodi priden in poslušen,
za delo vedno res navdušen,
ne zabi nas in domovine,
čeprav drugje ti sreča sije.

Kádar pa ti bo hudo,
poslušaj mene, sinko, to:
stopi pred neskončnega Boga,
prosi ga in novih spet moči ti dá.

Četudi boš kdaj trpel,
ne obupavaj, saj boš spet vesel;
le kóšček dobre volje,
pa spet bo vse najboljše.

Kličem ti: bodi junak trpljenja,
veseli se poštenega življenja.
Védi, da nikomur ni živeti lahko,
vsako srce vé za to.

Bodi priden, uči se,
hrepeneče prosi mati te.
Ne daj sovragu se v roké,
pazi noč in dan na sé.

Se enkrat kličem ti: zdrav ostani, sinko naš!
V mislih si med nami vsaki čas!
Na zemljico slovensko naj misel ti hiti,
saj ona darovala je življenje ti.

Tvoja mamica M. H.

potrebah. Z zanosom in doživetjem podano pridigo je govornik zaključil z molitvijo, ki smo jo nato na glas z njim molili vsi navzoči: „Spomni se, o premila Devica Marija!”

Takoj po pridigi je sledilo običajno fotografiranje, nakar so imeli romarji zaslužni odmor do popoldanske evharistične procesije, ki so se je udeležili. Pri večerni procesiji z lučkami se je marsikateremu Slovencu orosilo oko, ko je — kakor tudi naslednja dva večera — preko zvočnikov donela lurska himna v slovenskem jeziku.

Prišla je sredo, 15. julija. Slovenska romarska skupina se je zmanjšala za 90 romarjev, ki so tisto jutro zgodaj odpotovali proti španiji na romanje k Mariji v Montserrat pri Barceloni. Drugi slovenski romarji, ki jih je še vedno bilo preko 700, so zjutraj opravili sv. križev pot, ob desetih pa so bili v baziliki sv. Pija X. pri vzhodni maši, ki jo je opravil dr. Stanko Janežič ob asistenci dr. Kosmača in g. subdiakona Markuža.

Ostali dan so slovenski romarji porabili za svojo osebno pobožnost, nekateri so pohiteli na Pic de Jer, odkoder je čudovit pogled na Lurd in na zasnežene vrhove Pirenejev. Popoldanska in večerna procesija pa nas je zopet zbrala ob Mariji.

V jutru 15. julija so slovenski romarji v Lurdu doživeli izredno presenečenje; presenečenje, ki pomeni zgodovinski dogodek za Slovence. Na cestah so se pojavili raznašalci časopisa „*Lourdes Eclair*” in vihrali posamezne številke, kjer je bilo videti na prvi strani ogromen napis čez vse kolone v slovenščini: „Slovensko romanje”, s slikami sv. Cirila in Metoda z nove slovenske romarske zastave, blagoslovitve nove zastave (kjer opazimo lurskega škofa v spremstvu g. Čretnika, msgr. Silvanija, gg. Kavaljarja in dr. Janežiča) in podobe Matere božje na isti zastavi. Nato je bil objavljen slovenski članek, ki izraža vso misel in ves smisel slovenskega romanja v Lurdu, in ima obenem še to posebnost, da je sestavljen razen štirih izjem, preko katerih se ni dalo iti, iz besed, ki nimajo nobenega sičnika č, š in ž, da je bilo tako poenostavljeno delo za stavce v tiskarni, pa zato toliko bolj težko za sestavljalca č. g. Čretnika. V listu je bila objavljena tudi velika fotografija celotne slovenske romarske skupine, na srednji strani lista pa še članek v francoščini: „*Le pèlerinage slovène à Lourdes*”, ki v kratkem predstavi mednarodnemu svetu ne samo slovensko romanje, marveč tudi slovenski narod, njegov položaj in njegove probleme. Naslednji dan je isti časopis objavil še sliko slovenskih romarjev pred votlino.

Prizor z letošnjega lurškega romanja. Po blagoslovu romarske zastave poje množica romarjev zbrana pred Marijinim kipom in lurškim škofom pesem: „Marija, skozi življenje voditi srečno znaš...“

Četrtek, 16. julija, je bil določen medsebojnemu spoznavanju in povezovanju. Zjutraj je bila za vse udeležence skupna maša v zgornji baziliki, nato pa je bila dana možnost za ogled betharramskih jam, ki zelo sličejo Postojnski, 15 km zahodno od Lurda. Trije avtobusi so popeljali skupino naših ljudi na ta kraj naravne lepote in umotvor božje stvariteljske moči. Popoldne so se pa zbrali naši rojaki po evharistični procesiji k bratskemu srečanju v dvorani Naše Gospe. Srečanje je vodil dr. Stanko Janežič iz Trsta, govorili in pozdrave so pa prinesli ga. Ljubka Šorli iz Gorice, dr. Janez Polanc s Koroške ter g. Stanko Kavalar v imenu slovenskih izseljencev v Franciji.

Tako je prišel 17. julij, dan slovesa od Lurda.

Kljub silni vročini so bili slovenski romarji dobro razpoloženi in vedno pripravljeni udeleževati se vseh pobožnosti. Zjutraj so se zbrali pri skupni maši pri oltarju sv. Bernardke, ob pol poldne so se še enkrat zbrali ob lurški votlini, kjer se je v imenu vseh slovenskih romarjev poslovil od lurške Marije dr. Stanko Janežič. Ob treh popoldne so se tržaški, goriški in koroški romarji odpeljali iz Lurda; skupina iz Stuttgarta je odpotovala že v petek zjutraj in sta jo na postaji v Parizu sprejela g. Čretnik, ki se je moral že prejšnji dan vrniti v Pariz, in g. Lavrič. Romarji iz Pariza, severne Francije in Švice, pa so zapustili Lurd v petek zvečer in v soboto zjutraj s skupno mašo v Parizu zaključili svoje romanje.

(Konec na strani 12)

kotiček za žene

Drage kuharice!

Da se le ne boste preveč pritoževale, kako sem na Vas čisto pozabila, je naš kotiček danes namenjen samo Vam. Namenila sem se, da Vam napišem to pot nekaj o **skuti**. Ta mlečni izdelek, ki mu po naših krajih pravijo tudi sirček, (po nemško Topfen ali Speisemark), gotovo vse poznate. Žal pa pri naših mizah prav redko najde priznanje in je v naših jedilnikih kaj skromno zastopan.

Skuta je zelo zdravo živilo. Lahko je prebavljiva, vsebuje celo vrsto vitaminov pa veliko hranilnih snovi, ki so tudi v mesu, jajcih in, razumljivo, tudi v mleku. Naprodaj je z večjim ali manjšim odtrgljajem smetane. Tako tudi človek, ki se noče ali ne sme rediti, po mili volji poseže po skuti. Posebno pa je primerna za bolnike, ki mesa ne smejo uživati, za starejše ljudi in tiste z občutljivimi prebavili, in seveda za našo mladino.

Kuharica skuto pripravi na najrazličnejše načine. Najprej bi vam jo priporočala kot **namaz**, ki bo dišal na črnem ali belem kruhu za malico ali večerjo. Otroci se bodo razveselili **sladkega skutinega namaza z orehi**: skuto gladko razmešajte in ji dodajte sladkorja po okusu, 1 svež rumenjak, nožev vrh vanilijevega sladkorja in nekaj kapljic limonovega soka. Vse premešajte, namažite v debeli plasti na ržen kruh in potrosite s sekljanimi orehi. Priporočam, da vzamete skuto z visokim procentom smetane.

Kdor je manj sladkosneden, temu ustrezete s **pikantnim namazom**. Med manj mastno skuto umešajte drobno sekljan rumenjak kuhanega jajca. Po okusu zmes solite, poprajte in papričirajte s sladko papriko, da dobi namaz rdečkasto barvo. Sekljajte malo kislih kumaric, 2 ali 3 kaprice, par vejic peteršilja in zmešajte med skuto. Namaz se poda k črnemu, pa tudi k belemu spečenemu kruhu. Povrhu potresite grobo sekljan beljak, ki vam je ostal od kuhanega jajca in postrežite k pivu ali vinu.

Na belem kruhu vam bo dišal **skutin namaz s peteršiljem**. Med svežo skuto primešajte soli po okusu, svež surov rumenjak, namažite na kruh in potrosite s sekljanim peteršiljem.

In še nekaj za nedeljsko mizo: **skutina torta**. Iz 150 g bele moke, 3 g pecilnega praška, 65 g sladkorja, 2 rumenjakov, 1 žlice mleka in 50 g masla napravite krhko testo in ga spečite v tortnem modelu. Ko je pečeno, obložite s sledečim nadevom: 2 zavitka vanilij. pudinga zmešajte s 150 g sladkorja in skuhaite v $\frac{1}{2}$ l mleka. Med vročo maso vmešajte 750 g skute, par kapelj citroninega soka ali limonovo olje in naglo prevrte! Stresite nadev v skledo, mu dodajte 30 g opranih rozin in vmešajte trd sneg 3 beljakov, kateremu ste dodale 50 g sladkorja. Namažite nadev na pečeno testo, ki ga imate v modelu; raztepote z žlico mleka 1 rumenjak in pomažite po torti. Pecite pri 130° — 150° eno uro. Ko je torta pečena, jo takoj z nožem odločite od roba, pustite pa jo v modelu ohladiti. Postrezite z dodatkom stepene smetane. Zdaj pa kar zavijajte rokave; vsem skupaj želi dober tek gospa Majda.

Botri in botrice

V mali razmnoženi knjižici »Prvi koraki«, ki podaja navodila staršem o verski vzgoji majhnih otrok, sem bral o botrih in botricah to-le.

»Otroka je treba dati krstiti čimprej! Če so v starih časih krščevali isti ali vsaj drugi dan po rojstvu, zakaj bi mogli mi, ki živimo v dobi hitrostnih rekordov, odlašati cele tedne in še več! Saj veste, kakšna rahla stvarca je novorojenček. Ni treba mnogo — in ni ga več! Če ni krščen, ste ga oropali večnega življenja.

Botri prevzamejo soodgovornost za krščansko vzgojo; pred Cerkvijo jamčijo, da bo otrok krščansko vzgojen. Zato ne glejte na njih premoženje ali uglednost, ampak edino le na to, ali bodo otrokom vzor krščanskega življenja! Ljudje brez vere, ljudje, ki niso pred Bogom uredili zakonskega življenja in sploh javni grešniki pa itak ne morejo biti za botra.«

Ko sem to bral, sem se vprašal, koliko naših ljudi ve, kaj se pravi biti boter in kakšno dolžnost prevzamejo, če so komu za botra? Naj dostavim še to, da se ne branimo, če nas v tujini kdo za to prosi. Pomagajmo si med seboj tudi v tem!

zr

slovinci po svetu

»Z izkušnjami, ki jih imamo večkrat z našimi ljudmi,« smo brali v avstralskih »Mislilih«, »se nismo s prevelikim upanjem odločili za 'dopisno šolo' za pouk v slovenščini. Ne morete si misliti našega presenečenja, saj se je priglasilo v kratkem kar 52 otrok iz slovenskih družin, razkropljenih širom Avstralije.« Podjetnost najde pota, ki se zdijo nemogoča. Treba je le hoteti!

Slovenska kulturna akcija v Argentini težko izhaja in je v dolgovih. Zato je ob svoji 50. knjigi, ki jo je izdala, pozvala rojake po svetu in jih prosila za jubilejni dar.

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki je Ameriška Slovenska Katoliška Jednota (KSKJ). Letos praznuje 70 let obstoja. Ta pomožna organizacija je z

zavarovalnino pomagala že neštetim rojakom, kajti v Ameriki ni takih bolniških blagajin kot v Evropi.

Tudi v judovski državi Izrael so Slovenci. V samem glavnem mestu Tel Aviv namreč lahko poiščete v telefonskem imeniku številko in ko jo zavrtite — te bo pozdravil Slovenec iz Ljubljane.

Pri 83 letih je dokončal v Združenih državah svojo življenjsko pot msgr. Janez Blažič, doma iz Žihovega Sela v šmihelski župniji na Dolenjskem. Kot mlad fant je prišel v Ameriko in tam stopil v bogoslovno semenišče. Kot duhovnik je deloval med Slovenci, med Slovaki in drugimi narodnostmi. Nikoli pa ni nehal goreče ljubiti svojega slovenskega naroda. Domovino je obiskal prvič tik pred vojno leta 1914, drugič pa leta 1951. Tedaj je obiskal tudi naše zamejstvo: Koroško in Primorsko. Imel je naročene vse

Na praznik Presv. Rešnjega Telesa so se Slovenci v Oberhausenu v Zap. Nemčiji udeležili procesije pri župniji Herz Jesu v Sterkrade. Štirje pari so šli v narodnih nošah. Na sliki jih vidimo, kako se pripravljajo in ogledujejo, da bo ja vse v redu za procesijo.

važnejše naše časopise v zamejstvu in izseljenstvu. Posebej pa omenjamo tu njegov velikodušni dar celovški Mohorjevi družbi. Ko se je v Celovcu znova ustanavljala naša tiskarna, v kateri se tiska tudi »Naša luč«, je bilo treba kupiti veliko strojev. Takrat so se zbrali ameriški Slovenci in sklenili kupiti stavi stroj (linotype). G. Blažič je tedaj s svojim darom 5.000 dolarjev pokazal, kako je treba podpirati krščanski slovenski tisk. Naj mu jih sedaj Bog v nebesih stotero poplača. Stroj, za katerega je daroval, po 12 letih še vedno dobro dela in smo tako tudi mi po zapadni Evropi deležni tega njegovega daru.

V Združenih državah ameriških je postal rojak F. Chesarek (Češarek) generalmajor ameriške armade. Njegov oče Jožef Češarek je bil predsednik »Slovenske podporne zveze« v Calumetu.

Iz Toronta v Kanadi nam poroča rojak M. M., da so tam Slovenci proslavili 400-letnico rojstva enega največjih svetovnih genijev, angleškega dramatika Shakespeara. Upriporili so njegov slavospev ljubezni »Romeo in Julija«. Slovenci smo ravno pred 100 leti dobili prevod tega znamenitega dela. Kdo ne pozna dram Hamlet, Macbeth, Henrik IV., Rihard IV., Kralj Lear, Othello, Sen kresne noči itd? Menda je bil obisk prireditve bolj slab, kar ni v čast našim v Torontu. Vsaj zaradi tega naj bi rojaki prišli, da pokažejo svoje priznanje igravcem, ki so se mučili s pripravi. Pokazali bi, da so res kulturni ljudje.

Na Orlovem vrhu na Slovenski pristani pri Clevelandu so postavili in blagoslovili spominsko kapelico v spomin na slovenske žrtve zadnje svetovne vojne in na žrtve komunistične revolucije. Ob priliki blagoslovitve je bila velika žalna svečanost za vsem od komunistov pobitimi. Slavnosti se je udeležil med drugimi častnimi gosti tudi ameriški senator slovenskega porekla Frank Lausche, ki je v svojem govoru dejal: »Ne morem biti vesel, ker v domovini mojih staršev ne smejo zvoniti zvonovi za tistimi, ki so dali življenje za ohranitev svobode v boju s komunističnim nasiljem. Komunistem bo prešel slovenski narod pa bo ostal.«

Značilne pohorske cvetlice

Pohorje (hribovje, ki se vleče od Maribora proti Slovenj Gradcu) s cvetlicami ni posebnost bogato in se ne more primerjati s soslednjim Bočem ali Savinjskimi planinami.

Najznačilnejše cvetice na Pohorju so pomladni žafran (krokus), ki raste bolj na vlažnih travnikih in ima vijoličaste cvetove; norica z belimi visečimi cvetovi; volčin je grmič z rožnatimi cvetovi; oranžno skrzolico spoznamo po živooranžnih cvetnih košaricah; kochov svišč ali encian ima velike temno modre, lijaku podobne cvetove; arnika ima velike rumene cvetove; brkata zvončnica ima zvoncu podobne modre cvetove; ciproš ali vrbovec zraste do poldruga metra visoko in ima rožno rdeče cvetove; svečnik, ki cvete v jeseni, je vrsta svišča ali enciana in ima cvetove nabrane v velikih kitah; jesenska resa je nizek grmiček, ki oživilja kisla pohorska tla s svojo svetlo rdečo barvo; rjasti sleč ali rododendrom je z lepimi rdečimi cvetovi; čmerika cveti belo; po barjih pa najdemo še značilne barske rastline, kot n. pr. šotni mah, rosiko, munec, rožmarin in druge.

O lurškem romanju

(Konec poročila s strani 9)

Tako smo Slovenci letos res v lepem številu, tudi izseljenci, poromali k svoji Materi v Lurd, kamor je meseca junija prišla iz Slovenije tudi skupina slovenskih duhovnikov, ki so kot člani ciril-metodijskega društva duhovnikov dobili od oblasti potrebno dovoljenje. Iz Pariza jih je spremljal g. Čretnik; v Lurdu jih je posebej sprejel lurški škof, ki jim je na skupni večerji pred odhodom med drugim govoril o treh vezeh, ki jih duhovnik edino more sprejeti: vez na Boga, na vero in na Cerkev, govoril tudi o ljubezni, ki jo ima francoski narod do svobode ter obenem izrazil upanje, da bodo kmalu prišli časi, ko bodo tudi iz Slovenije lahko vsi brez izjeme, vsi duhovniki in tudi drugi verniki, poromali v Lurd. »*Lourdes Eclair*« je prinesel v svoji izdaji 11. junija tudi sliko te skupine in popis razgovorov romarjev s časnikarji.

Delo, poštenje, posvečenje!

(Arhitekt Jože Plečnik)

Železarska zgodovina Jesenic

Zgodovina Jesenic sega nazaj v davno dobo početkov železarske obrti v naših krajih. Kdaj so navrtali vznožje in pobočja Golice, Kočne, Belšce, Begunjščice in Zelenice, katera so dajale železno rudo — še ni točno ugotovljeno.

Železarska obrt v naših krajih je izšla iz preproste domače obrti kmečkih plavžev, kovačnic in poznejših fužin in se je ob zatonu 19. stoletja razvila v veliko železarsko industrijo.

Plodne zemlje je bilo v srednjem veku v gorenjskem kotu le malo. Tudi gozdovi in pašniki niso mogli preživljati vseh ljudi. Zato so morali naši predniki že v sivi davnini seči v nedrije in tudi v osrčja domače zemlje, kjer so izsledili železno rudo in druge naravne zaklade.

Iz železne rude so začeli kmetje v nekdanjih malih plavžih na veter pridobivati kovno železo. Ob potokih in kolovozih so v kasnejši dobi nastale male kovačije. Kmet je kmalu zamenjal leseno in kamenito orodje z železnim. Leseni zapahi pri hišnih vratih in okenska omrežja so bila kmalu zamenjana z železnimi, ki so bili prave umetnine tedanje in sedanje dobe.

Ležišča železnih rud in male, tedaj še neorganizirane kovaške obrti v naših krajih so proti koncu 15. stoletja prevzeli Italijani iz Brescie in Bengama. Iz imen lastnikov in izkoriščevalcev rudnikov na Gorenjskem je razvidno, da so Italijani okoli 300 let gospodovali v naših krajih. Najstarejši datum, ki dokumentarno govori o jeseniškem železarstvu, je 24. 8. 1381., ko je grof Friderik Ortenburški izdal za svoje pokrajine prvi rudarski red in navodila za delo v rudnikih, plavžih in fužinah. Ta obrt je najbolj uspevala v 16. stoletju, ko so grofje Buccelleni leta 1523. sezidali na Jesenicah cerkev, pozneje pa še na Savi, pri Sv. Križu in na Plavžu.

Leta 1769. je bilo na stari Savi zaposlenih 23 fužinskih delavcev pri kladih, 59 rudarjev, 200 drvarjev, oglarjev in voznikov, 4 faktorji in tesarji, skupaj 286 oseb. Podobno je bilo drugod.

Zanimivo je, da je bilo povsod največ zaposlenih oglarjev in drvarjev.

Dne 25. marca 1796 so na Stari Savi prvič talili rudo s premogom. S tem je nastopila za železarstvo nova doba gospodarskega napredka. Z uporabo premoga pri predelovanju rude v železo in jeklo, so bili rešeni gorenjski gozdovi pred popolnim uničenjem. To nam dokazuje samo primer fužin v Spodnji Radovni ki je imela samo 25 fužinskih delavcev pa skoraj trikrat toliko drvarjev in oglarjev. Fužine v Spodnji Radovni so porabile na leto okoli 16.000 žirgeljnov lesnega oglja.

Leta 1870. je bila ustanovljena Kranjska industrijska družba, ki je prevzela tudi jeseniške železarne.

V ljubljanskem tehniškem muzeju je lepo podana železarska zgodovina Jesenic in okolice. Vse to gradivo je bilo prvič razstavljeno l. 1950 na Jesenicah. Vsebuje predmete iz prazgodovinske dobe, oglarsko, rudarsko in kovaško orodje, mehove, primoke, nakovala, okenska omrežja iz umetne kovaške obrti tistega časa, lesen kip Marije iz fužinske cerkvice na Plavžu, umetniška podoba Sv. Barbare od Sv. Križa, dalje mape, risbe in fotografije rudnikov, plavžev in kovačij ter fotografije delavcev, ki so v njih delali v prejšnjem stoletju. Prikazane so tudi umetniške podobe, kolajne in diplome, ki so bile pridobljene na svetovnih gospodarskih razstavah.

Prikazana so tudi trgovska pota jeseniške Železarne v širni svet iz časa pred prvo svetovno vojno, in sicer v Italijo, na Balkan. Malo Azijo, Egipt, Indijo, Indokino, Kitajsko in na Japonsko ter celo v Južno Ameriko, na obale Tihega oceana. Zanimive so ogromne podobe, izdelane po zamisli zgodovinarjev Valvazorja, Agricole in Berengucia, ki prikazujejo preproste tehniške naprave v nekdanjih plavžih in fužinah in ljudi, kako so garali in trpeli ob njih.

Poučna je tudi peč na volka iz srednjega veka, narejena po zamisli zgodovinarja in arheologa dr. Valterja Schmida.

slovinci doma

V Logatcu so izročili prometu novo poštno poslopje. — V Šenčurju pri Kranju so dozidali novo šolo z osmimi učilnicami. — V zdravilišču Slatina Radenci imajo nov petnadstropni zdraviliški dom.

Pri Veliki Nedelji na Štajerskem je povozil tovarni vlak 82-letno ženo, seveda do smrti. — Zaradi številnih hidrocentral na Dravi ne bo več prehoda za splavarje, ki bi po reki vozili tovore kot nekdanj. Zaradi tega je z vso slovesnostjo zadnjikrat odplul dravski splav iz mariborskega rečnega pristana.

V Ljubljani je bil 15. mednarodni kongres za uporabno psihologijo. Kongresa se je udeležilo 1200 znanstvenikov in sicer iz 33 držav.

Samo z enim postankom med potjo je letelo slovensko štirimotorno potniško letalo družbe Adria Aviopromet iz New Yorka do ljubljanskega letališča na Brniku. Preletelo je 7.310 km in sicer v 16 urah in pol. Računajo, da bodo letala te družbe letos prepeljala 42.000 potnikov.

V Ptujju so trije pletarski obrati, v katerih pletejo iz rogoza, ki raste ob vodi, košarice, cekarje in steklenice. Nad izdelki so predvsem navdušeni Italijani. V Italijo so ptujski pletarski obrati izvozili 40000 pletenih steklenic za znano vino »chianti«. Podobne steklenice izvažajo tudi v Španijo.

Še eno novo vzpenjačo na planine je dobila to poletje naša domovina. Potegnili so namreč žičnico tudi od Bo-

hinjskega jezera na Vogel, odkodar je krasen razgled na Triglavsko skupino.

Na Mežaklji so jeseniški železarji slovesno praznovali 95-letnico železarne na Jesenicah. Proslave se je udeležilo okoli 5000 ljudi.

Čez noč se je življenje v Jugoslaviji močno podražilo. Cene za kruh, sladkor in mleko so povišali za 25 odst. Dražja je postala tudi električna luč, premog, jedilno olje. Na splošno so se prehranjevalne potreščine podražile za 18. odst.

Umrli je inž. dr. Maks Samec, doma iz Kamnika, član Akademije znanosti in umetnosti, pomembni slovenski strokovnjak v kemiji.

Mariborčan Miro Steržaj je postal v Budimpešti na Madžarskem svetovni rekorder v kegljanju.

Zvezna skupščina v Beogradu je sprejela nov zakon o državljanstvu, pri katerem so se predvsem ozirali na položaj nekaterih izseljencev.

Brez kakšnih slovesnosti se je začel promet skozi ljubeljski predor. Prej so govorili o veliki jugoslovansko-avstrijski otvoritvi, nazadnje pa... vse tiho je bilo. Promet z avtomobili je skozi predor kot preko drugih karavanskih prelazov vsak dan večji.

Iz ljubljanske mestne klavnice je konec julija ušel ponoreli bik in divjal po bližnjih ulicah in travnikih. Nihče ga ni mogel ujeti. Končno so ga policaji ustrelili.

Med vzponom na vrh Jalovec v Julijskih Alpah sta se ubila dva fanta, eden

star 17 let, drugi pa 18 let. Enemu je spodrsnilo 300 metrov globoko; ob tem pa je potegnil za seboj še drugega.

Zadnjič smo poročali, da je bil imenovan za administratorja goriške apostolske administrature dr. Janez Jenko. Tokrat pa lahko dostavimo, da ga je sv. oče imenoval tudi za naslovnega škofa in je postal škof za vso Primorsko, ki je prej spadala pod Italijo, a je sedaj v Jugoslaviji. Tako bomo — če Bog da zdravje — zastopani na jesenskem zasedanju vesoljnega cerkvenega zbora Slovinci s tremi škofi, namreč z dvema škofoma in enim nadškofom.

Da se ne boste zmotili: dinar ni le jugoslovanska valuta. V Alžiriji so namreč sedaj uvedli nov denar, ki ga imenujejo tudi »dinar«.

Najvišja slovenska znanstvena ustanova Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani ima sedaj 35 rednih članov. Razdeljeni so na pet odsekov. Najvišja visoka šola pa je ljubljansko vseučilišče, ki ga sestavljajo razne fakultete.

DALEČ SI, MOJA VASICA

Daleč si, moja vasica,
daleč ste moje gore.
Daleč potoček moj ljubi,
studenčki, ki v njega hité.

In vendar vsak dan vasuje
v dolinici dragi srcé.
Gleda domače vrhove,
pozdravlja te ljube gore.

Potočku se nežno približa.
Poslušaj, kako on šumi.
V duhu vasico objema.
Oh, draga! Najdražja mi ti!

Podblegaški

slovenci v evropi

BELGIJA

Liège-Limburg

Naši bolniki: Težko je zbolel g. Franc Simončič iz Eisdena. Pri delu si je zlomil roko g. Viktor Janič iz Mechelena. Operacijskemu posegu sta se morala podvreči brata g. Berto in g. Lojze Virant iz Mechelena. V Leutu je bil operiran mladi g. Karli Cvrle iz Vuchta. V bolniški oskrbi je bila tudi ga. Ljudmila Korelc iz Mechelena. V Genku je bila operirana gospa Julka Feher-Novak iz Waterscheja. V sanatorij v Lanaken je bil poslan g. Karel Kastelic iz Mechelena. — Omenjenim in vsem, za katere morda še ne vemo, pošiljamo posebne pozdrave.

Rojaki iz Genka in Eisdena so se v lepem številu udeležili kulturnega večera ljubljanskih akademikov in akademičark v Holandiji.

Zadnjo nedeljo v juliju je društvo »Slomšek« iz Eisdena napravilo izlet v lepo ardensko prirodo. Lepo so se imeli.

VABILO NA IV. SLOVENSKI DAN

Slovensko kulturno društvo „Slomšek“ v Eisdenu vljudno vabi na IV. Slovenski dan, ki se bo vršil tretjo nedeljo v septembru v Eisdenu. Spored bo naslednji:

Ob štirih popoldne bo sv. maša v župni cerkvi v Eisdenu-Cité. Maševal in pridigal bo č. g. Stanko Kavalar iz Francije. — Ob petih se bo začela slovesnost v dvorani nasproti cerkve. Ta slovesnost bo letos posvečena 550. obletnici zadnje ustoličitve koroških vojvod. Videli boste igro, ki nazorno predstavlja ustoličenje koroških vojvod. Za pestrost sporeda bodo poskrbele spet narodne pesmi in plesi.

Dosedanji slovenski dnevi v Eisdenu so bili dostojna kulturna manifestacija katoliških Slovencev in lepa priložnost za srečanje rojakov iz Belgije, Holandije, Francije, Nemčije in drugih krajev. Prepričani smo, da se bo to zgodilo tudi letos. Pridite in povabite prijatelje! — Odbor.

Charleroi-Mons-Bruselj

Naknadno sporočamo, da se je rodil v družini Ivana Galina in Ade Cencig v Lode-

linsart sinček prvorojenček, in sicer 6. januarja t. l. Pri krstu je prejel ime Klaydij. — Prav tako so dobili hčerko prvorojenko v družini Marije Gantar-Freddy Vandeuze iz Bray-lez-Binche, ki se je rodila 14. maja, krščena je pa bila za Marijo-Angelo-Kristino. — V družini Albina Vihetelič in Simone Lefevre iz Goutroux pa se je hčerki pridružil še sinček; rodil se je 29. junija in pri krstu 4. julija prejel ime Thierry-Marcel. — Vsem srečnim družinam naše čestitke!

Slavni belgijski pevec g. Robert Kogoj (Coggi) iz Couillet, sin slovenskih staršev, se je 10. junija poročil v župnijski cerkvi z domačinko gđ. Mireille Renard. Obilo sreče v novem življenju želimo obema!

Tri mesece po smrti svoje žene Agapite Gerčer roj. Germadisch, je 25. maja umrl štajerski rojak g. Franc Gerčer iz Boussu. Po ženinovi smrti se mu je zdravje vidno slabšalo. Poslalji so ga v bolnišnico v Baudour in od tam v Warquignies, a ni bilo več pomoči. Svojcem naše sožalje!

ANGLIJA

Spet se je nabralo žalostnih in veselih novic: † Milan Vujatovič, je bil doma iz Zemuna a mnogi romarji v Lurd in Rim se ga bodo spomnili. Tu je bil uslužben v bolnišnici v Harefield blizu Uxbridgea. Nenadoma je umrl za srčno kapjo, a je bil vendar lepo pripravljen. Pokopali so ga na pokopališču Uxbridge; na zadnji poti ga je spremljal tudi č. g. B. Makovec, R. I. P.

G. Makovec je nadomeščal župnika v njegovi odsotnosti. Ker je prav v ta čas padlo tudi vsakoletno praznovanje sv. Cirila in Metoda, je pel 5. julija popoldan staroslovensko mašo v francoski cerkvi sredi Londona. Poleg lepega števila Slovencev se je udeležilo tudi dosti drugih narodov. Slovesnosti se je udeležil sedanji apostolski delegat (nuncij) za Anglijo nadškof Cardinale, ki je ob koncu poudaril, da je z zanimanjem sledil obredom sv. maše, ki je »ni nič razumel«.

Krsti: Na binkošti so krstili v župnijski cerkvi Bargoed Lavričevo Marijo iz Hengoeda. — 27. junija je bil pri krstnem kamnu v cerkvi sv. Janeza, Rochdale, krščen Anton Metelko. — V Bedfordu pa so prinesli v cerkev sv. Jožefa na Midland Rd malega Karla J. R. Otorepca, da je postal otrok božji po krstni vodi in sicer je to bilo 5. julija. — Naj bi vsi rastle v modrosti in milosti!

V Bedfordu smo imeli 1. avgusta svoj »Slovenski dan«. V mestnem gledališču so najprej nastopili otroci ter peli in igrali. Potem so nastopili odrasli z veseloigro: »Lažizdravnika«. Seveda je bilo tudi druge zabave; ni manjkalo jedi in pijače, da smo bili vsi dobro razpoloženi, ko smo se razšli. Udeležba je bila dobra.

V Londonu bomo imeli sv. mašo namesto na drugo nedeljo v septembru kar na prvo, ki je 6. septembra, in sicer kot po navadi ob 5. uri popoldne.

Končno povemo še novico, ki bi jo morali že zadnjič omeniti. Na Angleškem izhaja že dolgo let list »Klic Triglava«, od maja dalje pa je v novi obleki in tiskan. G. D. Pleničar, ki se že dalj časa bavi tudi s tiskanjem, si je nabavil primeren stroj; tako more sedaj list izhajati tiskan. K napredku iz srca čestitamo ter želimo, da bi list še napredoval ter tako doprinal svoj delež v življenje slovenskih izseljencev.

FRANCIJA

Pas-de-Calais

28. junija je skupina rojakov pod okriljem Društva sv. Barbare priredila romanje in izlet v Dadizel v Belgijo, kjer so zlasti otroci v parku za igranje prišli na svoj račun. 21. junija je krstna voda oblila Edvarda Paskala Rateja v Vendin-le-Vieil, Fosse III,

5. junija pa Silvijo Pelczar v Bruay-en-Artois.

Poroke: 20. marca je v Verquin blizu Bruay-en-Artois sklenil zakrament sv. zakona Štefan Batas z Marie Louise Laloyer. 29. marca, na veliko noč, pa sta si obljubila zvestobo v cerkvi Méricourt-Mines Viktor Šuštar in Marija Fischer. 25. aprila sta sklenila sv. zakon Richard Kostur in Ana Razložnik v cerkvi Méricourt-Mines; 16. maja pa sta si prisegla zvestobo Franc Pezdevšek in Breda Dolinar v cerkvi v Sallaumines. 27. junija sta se poročila Franc Kovač in Frančiška Borke v vasi Ecoust St. Mein. V Bruay-en-Artois je sklenil zakrament sv. zakona Alojzij Kolenc z Jacqueline Joly 25. julija. Vsem krščencem in mladoporočencem naša voščila sreče in božjega blagoslova!

Smrt je zopet posegla v naše vrste. 27. junija je v Wingles umrl Franc Bučar po dolgotrajnem hudem trpljenju. Prav tako je na posledicah siliikoze umrl 7. julija v Lievinu Anton Kunaj in bil pokopan 10. julija na severno pokopališče. Naj bo obema rojakoma lahka tuja zemlja, svojcem in družinam pa naše iskreno sožalje.

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne, v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6, métro: Sèvres-Babylone. Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg (pri-

Dne 28. junija je bila v Parizu krščena Izabela Ida Orlač, hčerka Janeza Orlač in Zore Pajenk

Ana POLANEC,
ki je odšla v večnost
v Argentineuil
v Franciji

tličje, levo), Paris 15 (métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93) — je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

Birma. — Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, je bivši škof v Atenah, msgr. Vutšinov podelil zakrament svete birmе Miciki Pal iz Chilleurs-aux-Bois in Damjanu Vidučič iz Pariza.

Argenteuil (Seine-et-Oise). — 6. julija je odšla v večnost gospa Ana Polanec. Na odločilno srečanje z Bogom se je dobro pripravila, čeprav je zaradi zavrane bolezni zadnji mesec mnogo trpela. Pokojna je bila doma iz Laporja pod zelenim Pohorjem in zapušča v Franciji moža Gregorja, hčerko Marico in sina Toneta, katerim izrekamo naše iskreno sožalje. Pokopana je bila v Argentineuilu 11. julija, v nedeljo, 26. julija pa je č. g. Lavrič imel sveto mašo zanjo v Betzu (Oise), kjer je s svojim možem živel.

Loiret. — Sveta maša za Slovence bo zadnjo nedeljo v septembru, 27. 9., ob desetih v župnijski cerkvi v Chilleurs-aux-Bois. Spovedovanje bo pred sveto mašo, katero pa moramo začeti točno ob desetih, ker je po naši maši še maša za Francoze. Vsi Slovenci, ki ste doslej prihajali k slovenski maši v Tivernon, prijazno vabljeni odslej v Chilleurs, kjer se bomo za naprej zbirali k naši skupni maši.

La Machine (Nièvre). — V juniju se je Polde Zupan poročil z gđc. Suzanne Secretin. Zelimo obilo sreče na zakonski življenjski poti. — 25. 7. je bila krščena Izabela Škorjanc, hčerka Ivota Škorjanc iz Pariza in Lucije Jan iz Trois Vèvres. Vsi se veselimo z mlado družino. Botrovala sta Martin Jan in Ljudmila Škorjanc. — Sveta maša za Slovence bo v nedeljo, 4. oktobra. Vsi prijazno vabljeni.

Vienne (Isère). — V družini Jožeta Gjura se je 28. junija narodil krepak in zdrav sinko, ki je pri krstu 12. 7. dobil ime Jože.

Ob Luksemburgu

Basse-Yutz: Prej ko v enem mesecu sta se poslovila s tega sveta drug za drugim Alojz in Viktorija Vidmar, oba previdena s sv. zakramenti. Njega so pokopali 28. junija, njo pa 17. julija. On je bil star 66 let, ona pa 72. On je umrl v bolnici, ona pa na domu. Doma sta bila blizu Ajdovščine. Otroci so jima še posebej v zadnjih dneh zvesto stali ob strani; izrekamo jim iskreno sožalje.

Aumetz: 8. julija so nas obiskali »Beneški fantje« in nam s svojim ubranim koncertom naših lepih pesmi in recitacijami napravili nekaj veselih uric, za kar smo jim iskreno hvaležni.

Tucquegnieux-Marine. Večji del počitnic je za nami. Na razne kraje smo se razšli uživati dobre lepe narave. Lepo je bilo zlasti v Königstein-u. Uspelega folkloriističnega večera 28. narodov, na katerem je zadonela tudi naša slovenska pesem, ne bomo tako hitro pozabili.

V Aumetz so pa prišli julija meseca prepevat beneški fantje. Tudi iz naše kolonije so jih šli nekateri poslušat. Šlo bi jih veliko več, toda nekateri so bili šele zadnji trenutek obveščeni, nekateri pa sploh ne. Škoda, saj

Slovenske narodne noše ob telovski procesiji
v Parizu

so take prosvetne in nepolitične prireditve vedno zaželeni.

Končno moramo čestitati še dobni Selškovi gospé in njenim otrokom. Dva sta se prvega avgusta poročila, eden je pa nekoliko prej dobil diplomo plavača-učitelja in reševalca. Želimo mnogo sreče in nadaljnjega uspeha!

Iz vzhodne Lotaringije

Iz naše pisarne. — V 4-mesečnem lepem vremenu smo doživeli sem in tja tudi hude nevihte. Ob takih prilikih bega ljudstvo sem in tja v strahu, kakšno škodo bo nevihta prinesla. Nekako isto doživlja duhovnik v pisarni, ko sliši žene in može, da se bodo razporočili, da ne gre in ne gre: sam prepričan in sovraštvo. Kljub takim novicam pa prihajajo vesti o novih porokah. 14. 6. sta v veseljem upanju lepega življenja prihitela pred oltar v Merlebachu Feliks Baloh in Lucia Blasco; 1. 7. pred oltar pri Mariji z Brezij v Habsterdicku Ema Kozinc in Herbert Lindner; 4. 7. istotam Lidiya Gorišek in Jean Weber; istega dne Erik Hren in Margo Claire. Vsi v najlepšem upanju, da jih bo sonce sreče obsevalo! Ako izvršujete verske dolžnosti, vas vaše upanje ne bo varalo! Želimo vsem vso srečo v življenju!

Angeli varuhi so dobili svojo službo pri raznih detetih: Aleksandra Baloh je bila krščena 14. 6. v Merlebachu, Edita Diana Samec, krščena 19. 7. v Merlebachu, Ana-Marija Rusič pa je razveselila očeta Milana

in mamo Ano Fratnik iz Carlinga. Bog blagoslovi nje in njihove starše!

8. julija je po dolgotrajni in težki bolezni zapustila ta svet Neža Odlazek, cerkveno pokopana 10. 7. v Ham-sous-Varsberg; v bolnišnici Hochwald pa je po hudih bolečinah šel v lepšo bodočnost s sv. zakramenti večkrat previden Franc Zvar, doma iz Dolnjega Leskovca pri Rajhenburgu (Brestanici). Izseljenski duhovnik se je od obeh poslovil ob odprtem grobu, ko je poudaril, da sta oba v hudih bolečinah našla pomoč edino le v sveti veni. Poleg lepih rožic na grob, jima prinašajmo odrešilno moč molitve in dobrih del!

Hčerka Marija Fratnik želi svoji materi Mariji, ki živi v kraju Idersko, vse najboljše k 70-letnici rojstva.

Naša mesta so zdaj skoro prazna. Posebni vlaki hite na vse strani: na razna božja pota, v domovino, k morju, na visoke gore, ceste so polne izletnikov, bolnišnice pa polne ponesrečenih. Vsem romarjem in izletnikom želimo srečno pot in srečno vrnitev.

Tudi naši cerkveni zbori so že imeli izlet: »Slomšek« iz Merlebacha (13. - 14. 7.) v Pariz; cerkveni pevci in pevke iz Habsterdicka na Otilienberg v Alzacijo; iz Creutzwalda v kraj Petite Pierre, Haut-Barr, Sarrebourg-živalski vrt in nato domov. Izleti so lepo potekali. Čast izletnikom za krasno petje, lepo obnašanje in medsebojno prijaznost. Tukajšnja jugoslovanska društva letos niso po-

Pavlek, Frice, Liza
in Petrček ter Erik
Jan pošiljajo
pozdrave iz La
Machine v Franciji

Poroka Jožeta Gerič
in Veronike Pucko
v Chateauroux
v Franciji

hitela v dalnje kraje, pač pa so v bližini kar tekmovala z zabavnimi prireditvami v lepi naravi. Lepo je bilo tudi to, da člani niso bili ovirani in so lahko šli k sv. maši, predno so odhiteli na izlet. Enako je tudi lepo, da se udeleže člani pogrebov svojih rajnih sočlanov in se z blagoslovljeno zastavo poklonijo tudi v cerkvi Gospodu Bogu!

Naš rojak g. Dolanc nastopa s svojimi harmonikarji po Franciji in v drugih državah ter vedno prinese kakšno lepo odlikovanje domov. — Dva brata Kimovec iz Farschviller in Cité des Chênes ves svoj prosti čas porabita za izdelavo slik z oljnatimi barvami. Kdor pride v njihove kraje, naj si ogleda lepe slike, ki krasi njihovo stanovanje!

Misel na domovino je silno močna. Ni tedna, da ne bi kdo odšel na dopust v domovino ali pa kdo prišel iz domovine obiskat svoje drage sorodnike. Hvale vredno je, da pripeljete rojake iz domovine k slovenski službi božji. Pred kapelo stoji večkrat avto z jugoslovansko označbo; od doma pa prihajajo tudi vesela poročila, da izletniki iz Francije pridejo tamkaj tudi k sv. maši. Zavedajmo se, da je to velika milost, če moremo prihajati k službi božji. Med nami je še vedno mnogo dobrih pevcev in zato vse ponovno vabimo v cerkvene zборе.

Vse Vaše delo naj bo olepšano z lepim petjem in zaupno molitvijo!

Stanko iz Merlebacha.

Nica-Marseille

Tokrat vam popišemo, kako je čez poletje v teh krajih.

Francosko riviero je tekom letošnjih počitnic obiskalo okrog sedem milijonov ljudi, tujcev, turistov, počitničarjev... Ob vsej morski obali je tako rakoč človek ob človeku. Vse uživa toploto sonca, ki letos še posebno vztrajno in močno pripeka. Potem pa v vodo, modro morsko vodo! Kakšen užitek! Kako se človek ohladi!

Če bi šli po cesti od Marseille na primer proti severu Francije skozi dolino Rhona, bi videli še tam življenje. Iz Pariza in ostalih severnih krajev Francije je videti nepretrgane kolone samih avtov. Vse drvi proti jugu k morju. Ob cestah vseskozi tja gor do Lyona so postavljene na vsakih nekaj stotin metrov stojnice — če ne drugega ogromen »dežnik« — pisane, vseh vrst barv, pod katerimi prodajajo okoliški prebivalci grozdje in breskve in vse mogoče sadje z osvežilnimi pijanci...

To je življenje, polno neprestanega gibanja in drvenja. Seveda tudi nesrečnih slučajev...! To, to! Vsak čas vidite lahko polomljen avto — eden za drugim... Saj se ga ne splača popravljati več in tako obleži »revež« ter čaka, da ga bo kdo usmilil, odvlekel v zbiralnico starega železa. Ko bi ob takšnih primerih le ne bilo mrtvih in brez števila ranjenih! Hlastajo za uživanjem

življenja, drve, toda v par sekundah — je vsega konec. Koliko takšnih primerov!

Ob večerih imate po mestih neprestane prireditve, ples, ostale zabave, kjer se razkazujejo razni svetovnoznani »umetniki«. Kako malo umetnosti je dostikrat v takšnih predvajanjih. Toda, to je moderni svet. Cele sprevide, povorke organizirajo posebni odbori. V samih cvetlicah na ogromnih okrašenih vozovih se razstavlja moderna, posebno ženska mladina. Človeka kar srce boli, ko si misli: »Kako daleč so mnogi teh od pravega življenjskega cilja!«

Važno novico, polno veselja moremo vendar sporočiti iz vrst naših rojakov. V Marseille smo imeli letos prvega maja lep dogodek. V družini Ferjančičevega Ivana in njegove žene Marije se je rodil drugi otrok. Punčko so dobili za fantkom, ki ima danes že blizu pet let. Ko bi vedeli, kako je mali Henrik štedil z denarjem, ko so mu povedali, da nameravajo kupiti punčko. Stalno je dodajal v svoj mali hranilnik, kakor hitro se je nabralo drobiža vsaj za en kovanec po pet frankov. Seveda ni bilo brez uspeha... Nazadnje je sestrico le dobil. Tako otrokoma kakor očetu in materi želimo mnogo božjega varstva v življenju in blagoslova pri delu, posebno še sedaj, ko so kupili hišico.

V Nici bomo po končanih počitnicah, to je: že v nedeljo, 13. septembra in potem naprej stalno imeli sveto mašo. Od trinajstega septembra naprej bo tudi urad Slovenske katoliške misije spet odprt.

NEMČIJA

Bavarska

Poroki. — 18. junija sta se v cerkvi Maria Thalkirchen v Münchenu, ki je znana romarska božja pot, poročila g. Anton Ribarič in gđč. Verica Radenčič, rojaka iz onkraj Kolpe. — Na Marijino Vnebovzetje, 15. avgusta, pa sta pred oltar stopila g. Rafko Javornik ter gđč. Marija Stržinar, oba rojaka iz Vrhlike. Poročila sta se v Dreifaltigkeitskirche v Münchenu. — Novoporočencem želimo veliko božjega blagoslova na skupni poti! Pa ljubezen in zvestobo do smrti!

Krsta. — Zakoncema Karlu in Dragici Mesiček se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Andrej. Krst je bil 6. junija v novi in moderno zgrajeni župni cerkvi St. Nikolaus v München-Hasenbergel. Botrstvo je prevzela gđč. Angela Novak, prav tako rojakinja iz Münchna. Andrejček je bil 16. otrok, ki mu je botrovala! Zgled in spodbuda za naše rojake, ki včasih tako težko dobe botre svojim otrokom... — 9. julija pa je bil sprejet med božje otroke mali Alfred Prešern, sinko zakoncev Franca in Regine. Krščen je bil v cerkvi Maria Hilff, znani in veliki münchenški cerkvi. Za botra je bil materin brat, ki je za to priliko nalašč prišel iz Avstrije. — Sedaj so pa na vrsti punčke, dragi starši: fantka sta bila krščena dva, punčke pa nobene... Andrejček in Francek pa naj se krepko razvijata, v verna katoličana in zavedna Slovenca!

Micika Pal in
Damjan Vidučič sta
bila pri birmi
v Parizu

Baden - Württemberg

Krst. — Zakonca Vinko Zevnik in Marija roj. Slemenšek, stanujoča v Winnendenu, sta v nedeljo, 2. avgusta obhajala krst svoje hčerke prvorojenke Lidije. Čestitamo in želimo obilo veselja.

Poroke. — Dne 26. junija sta se v cerkvi Marienkirche v Stuttgartu poročila Ivan Mihelič iz Zimanic in Marija Ovsec iz Studenega; dne 8. julija v Ludwigsburgu Florian Čibašek iz Komende in Olga Albič iz Smartnega pri Ljubljani; v nedeljo, 19. julija v mestu Freudenstadt Franc Rantaša iz Beltincev pri Mariboru in Vera Horvat iz Murske Sobote; dne 22. julija v Tübingen-Lustenau Franc Mezgec iz Jareninskega dola in Julijana Dražumerič iz Dolnjega Suhorja pri Novem mestu; dne 31. julija sta se v cerkvi Marienkirche v Stuttgartu poročili dve sestri hkrati: Jožefa Gorenc iz Mirne vasi pri Novem mestu s Pavlom Hren iz Grosuplja in Ana Gorenc s Francem Klinc iz Hoč pri Mariboru; popoldan istega dne pa v Heutingsheimu pri Ludwigsburgu Janez Mohar s Hraba pri Loškem potoku in Marija Barčič iz Kamporja v krški škofiji; dne 1. avgusta v župni cerkvi v Wildbadu Franc Kous iz Beltincev in Darinka Vinkovič iz Gančanov pri Mariboru. Vsem novim parom želimo obilo sreče v novem stanu.

Dne 26. junija je v župnijski cerkvi v Wildbadu prejela zakrament sv. birmе Majda Čurin iz bližnjega Calmbacha. Za botro ji je bila ga. Ivanka Vipavc iz Stuttgarta. Družini sicer bivata nad 60 km narazen, a sta se birmankina mamica, ga. Veronika Čurin, in njena sedanja botra spoznali na lanskem romanju v Lurd. Zares, neprecenljivi so sado-vji takega romanja! Eden je tudi ta: udeležence, ki so si bili poprej ali docela tuji ali pa so se ikvečjemu na videz poznali, tako romanje poveže v trajno in iskreno prijateljstvo, rekel bi skoraj, v neke vrste sorodstvo in v podjetnost za nove skupne načrte.

Letos nas je bilo v Lurdu z našega področja še nekaj več kot lani: z duhovnikom vred dvajset. Iz srca smo Bogu hvaležni, da nam je dal doživeti to srečo in polni lep-pih spominov smo se vrnili domov. Mislili smo sicer, da nas bo več. Nekaterim štejemo v priznanje, da so se vsaj bavili s to mislijo, čeprav je niso izvršili. Toda pri mnogih bi bil človek res pričakoval malo več navdušenja in požrtvovalnosti. In ali so tisti, ki so šli na romanje, morda najbogatejši med nami, da so si le oni lahko to privoščili? Ne izgleda, da bi bilo tako. Naše iskreno

6. junija letos sta se v Stuttgartu v Nemčiji poročila
Anton Novak in Cilka Podjavoršek

sočutje pa izražamo tistim par osebam, ki so se bile že prijavile in celo izpolnile pogoje, a so nastopile v zadnjem trenutku zanje nepremagljive ovire. Ti so nam bili še posebno pri srcu, ko smo stali na izbranem Marijinem kraju. Če se jim letos ni izpolnila ta želja, jim želimo, da bi imeli priložnost za to še kdaj.

Posarje — Nord Baden

Redna mesečna služba božja v Heidelbergu ter v Posarju se je zadnja dva meseca vršila kot po navadi. Le 12. julija smo imeli »smolo« v Heidelbergu. Bolniška sestra, ki skrbi za zakristijo v kapeli univerzitetne klinike, je odšla na dopust, ostali pa niso vedeli oziroma so pozabili, da pridemo Slovenci. Tako je ostala zakristija zaklenjena in mi brez slovenske maše. Še dobro, da je bila nekoliko kasneje še ena večerna maša. Tako pač občutimo, da smo na tujem, v marsičem odvisni od drugih.

Tudi v Mannheimu, kjer živi kar lepo število Slovencev, smo začeli z redno službo božjo. Če Bog da, se bomo zbrali vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10.30 uri v kapeli zavoda Laurentianum-a na LaurentiusstraÙe 19, Mannheim. Vabljeni so seveda tudi rajaki iz Ludwigshafen-a in okolice.

Dne 18. julija je v Frankenholtz-u (Saar) g. Franc Flajsiger povedel pred oltar gdč. Christo Rozo Prowold. Priči sta bila ženinov in nevestin oče, poročne obrede in sv. maÙo pa je opravil slov. duhovnik Franček Prijatelj. Mlademu paru obilo božjega blagoslova na življenjski poti!

Ni pa za vse z rožami posuto. V Heidelbergu imamo kar dva bolnika. Gdč. Marija Pavlič iz Hauptstuhla leži že nekaj tednov na zdravljenju v kliniki Czerny, g. Mirko Drobnič pa se počasi, a vztrajno krepi in okreva od poÙkodb, ki jih je pred 6 meseci dobil v prometni nesreči. Obema želimo, da jima Bog da ljubo zdravje!

Spominska slika na veselo družbo, zbrano ob bir-manskem slavu pri Çurinovih v Calmbachu v Nem-čiji, dne 26. junija

Porurje

Krsti in poroke

Pozna pomlad in začetek poletja sta bila med Slovenci v Porurju rodovitna tako glede krstov kot glede porok. Od zadnjega poročila v »Naši luči« se je nabrala cela vrsta novorojenčkov in to 4 fantki in 4 deklice, kakor tudi 5 porok.

V Bergneustadtu sta dala krstiti svojo hčerko

prvorojenko Gabrijelco Franc in Olga Perko; v Moersu zakonca Anton in Elizabeta Uran svojega sinka Ervina; v družini Janeza in Viktorije Petrič v Remscheidu je bil krščen sinko Stojan; v Essenu sta prinesla h krstu France in Anica Hriberšek sinka Diterja, v Weisweilerju pa Franc in Marija Špiler hčerko Kristino; v Oberhausenu je bil krst Sušec Gabrielce, hčerke Karla in Jožefe; v Neussu Anice Domšič, hčerke Ivana in Ane; v Hildenu Mirka Milar, sinka Franca in Jelene.

Pred oltar so šli: V Hildenu Jožef Javeršek iz Kunšperka, župnija Sv. Peter pod Sv. Gorami, z Angelo Kokol iz Bratislavcev, župnija Polanšak, in Anton Mivšek iz Hleviš, župnija Sv. Trije Kralji, z Marijo Štokar iz Velikega Podloga, župnija Leskovec. V Krefeldu Maks Zupanc, rojen v Brodnicih, župnija Sv. Miklavž pri Laškem, in Danica Kekič, rojena v Glažuti, župnija Stojdraga. V Sterkrade Leopold Planinšec, doma v Breznu pri Viñanju, in Marija Kastelic, doma v Hrastovem dolu, župnija St. Vid pri Stični. V Gummersbachu Franc Lužar iz Velikih Lašč in Krista Flügel, v Benrathu Mitja Noč iz Most, župnija Breznica, in Frančiška Kokol iz Bratislavcev, župnija Polanšak. Vsem staršem novorojenčkov in vsem novoročencem tople čestitke!

Pogrebi

Tudi smrt je imela v zadnjem času v Porurju bogato žetev. Dne 15. junija je umrl v Moersu rojak **Johan Lindič**. G. Lindiča smo Slovenci v Porurju visoko spoštovali, saj je bil veren katoličan, oče številne družine, zaveden Slovenec in poštřtvovalen delavec za slovensko skupnost. Pokojnik je bil rojen leta 1897 v Spodnji Laknici pri Mokronogu, odkoder je prišel l. 1907 v Moers in se zaposlil kot rudar. Ves čas je živel v Moersu. Staroslovencem v Moersu, kakor tudi po vsem Porurju, je bil Lindič dobro poznan kot vnet društveni delavec in organizator. Leta 1908 je bil namreč tisti, ki je v Moersu ustanovil Društvo sv. Barbare za slovenske rudarje in ga več let uspešno vodil. Ko se je po končani prvi svetovni vojni, v kateri je služil štiri leta, zopet vrnil v Moers, je vplivno pripomogel k ustanovitvi »Jugoslovanske katoliške zveze«, ki je povezovala celo vrsto stanovskih, verskih in kulturnih društev slovenskih Porurčanov. Skozi 15 let je bil J. Lindič predsednik te zveze.

Zadnja leta je gospod Johan preživel v pokoj. Rudarska bolezen — silikoza — pa mu

Dne 1. maja letos je na Praznik delavcev v Oberhausenu v Zap. Nemčiji prvokrat nastopila folklorna plesna skupina Mladoslavencev iz Oberhausena in Botropa. Blizu 700 zbranih rojakov je izvajanju narodnih plesov navdušeno ploskalo

je zelo otežkočala uživati tako težko prisluženi pokoj, saj se je moral v zadnjih letih boriti z naduho za vsak korak, ki ga je napravil. Vseeno pa je rad zahajal med Slovence v Moersu in z njimi obujal spomine na nekdanje društveno življenje ter jim prinašal v hišo »Našo luč«, katero tudi naši Staroslovenci zelo radi prebirajo.

Bog bodi rajnemu Johanu Lindiču bogat plačnik! Naj počiva v miru! — Gospe soprogi in otrokom naše iskreno sožalje!

V Essen-Borbecku je smrt ugrabila v Kurmanškovi družini očeta Antona, po rodu s Štajerske. Pred par leti je prišel z ženo in otroci v Nemčijo, da bi tukaj izboljšal živ-

ljenske pogoje sebi in družini. Komaj pa si je družina malo opomogla, se je zopet znašla v težkem položaju, saj mora mati, vdova, sedaj nositi skrb za štiri otroke. — Prav tako v Essenu se je poslovil iz tega sveta Staroslovenec Pavel Bolha, ki je v zadnjih letih pomagal več Slovencem, da so mogli priti na delo v Nemčijo. Pogreba se je udeležil tudi slovenski duhovnik. — V Castrop-Rauxelu je nenadoma umrl 54-letni rojak Borisek France mlajši, sin nam dobro znanega istoimenskega očeta, ki je vedno poln zanimanja za naše versko in družabno delo. — Vsem pokojnim želimo večni pokoj, vsem pa, ki jih je njihova smrt težko prizadela, izražamo iskreno sožalje!

Slovenske deklice iz Essena in Oberhausena so na proslavi 1. maja v Oberhausenu v Zap. Nemčiji z venčkom narodnih plesov obogatile kulturni program proslave

ŠVEDSKA

Krsti. — V soboto, dne 1. avgusta, je prejel krstno milost v katoliški cerkvi v Malmo Rihard Topolovec. Oče Jože je doma iz Velvarnice pri Mariboru, mati Herta roj. Dominko pa iz Maribora. Staršem in novokrščencu iskreno čestitamo!

Počitnice so končane. — Na Švedskem je julij mesec počitnic skoro za vsa podjetja. Zato so se tudi naši ljudje v tem mesecu razkropili na vse strani; nekateri so šli daleč po Evropi, zlasti tisti, ki imajo avtomobile, drugi so ostali bližje ali celo kar doma. Mnogi radi gredo v dežele, ki so bližje naši domovini, ker jih po svoji pokrajinski ooliki in po navadah bolj spominjajo nanjo. Prav je tako! To pomeni, da je v njih še močno zakoreninjena ljubezen do domovine, čeprav so jo morali zapustiti zaradi razmer, ki jih ni sama kriva, ampak so jo drugi vanje pahnili.

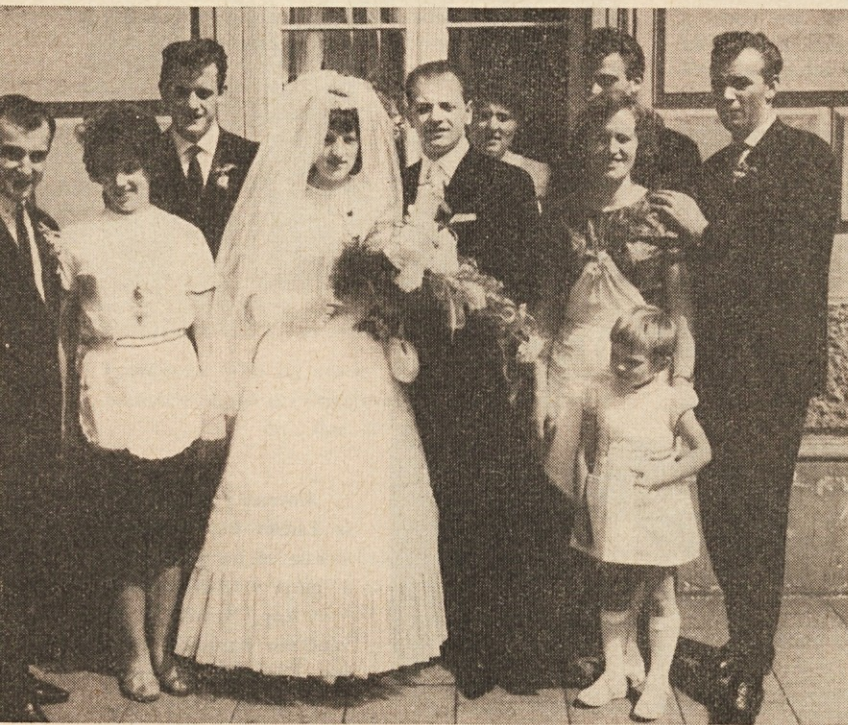
Marsikdo pa je bil letos brdsko razočaran, ker mu je bil zavržen vizum v eno izmed teh držav. Morda se je to komu po pravici zgodilo; veliki večini pa se je zgodilo po krivici, ker so bili prikrajšani za prijeten oddih v lepih krajih samo zato, ker so člani

določenega naroda. Mislimo, da je tako povprečna diskriminacija v mirnem času proti mednarodnemu pravu o pravici svobodnega gibanja ljudi, ki sami osebno nimajo na sebi nobene krivde. Zdi se nam umestno, da na tem mestu tako površno in krivično ravnanje odločno obsodimo.

Sedaj ko smo se vrnili s počitnic z novimi močmi za vsakdanje delo, je prav, da te obnovljene moči uporabimo tudi za aktivnejše duhovno življenje in za vestno izpolnjevanje svojih verskih dolžnosti. Bog je dal, da so se obnovile ne samo telesne ampak tudi duševne sile. Torej: tudi na tem polju korajžno na delo!

NIZOZEMSKA

V družini g. Janka Deželaka v Brunssumu se veselijo prvorojenca, ki je ob krstnem kamnu dobil ime Andrej. — V družini g. Jožefa in ge. Majde Robek v Heerlerheide pa so dobili ljubko hčerkico, ki jo bodo klicali Nicollet Johanna Antonia Maria. — V družini g. Marjana Rajk in njegove soproge ge. Hilde Zeleznik iz Eschweilerja v Nemčiji so tudi blagoslovljeni z brhkim prvorojencem — Milanom. — Vsem trem mladim

Prava redkost je, da se med našimi delavci v Nemčiji najdejo na poročni dan po trije člani iz nevestine in ženinove družine. To pa je bilo na poroki 30. 7. v Benrathu, ko sta si podala roko Mitja Noč iz Breznice na Gorenjskem in Frančiška Kokol iz Bratislavcev. Ta dan je imela nevesta pri sebi sestro Angelo (na levi z možem Jožefom Javeršek), ki se je tudi pred kratkim poročila, in brata. Ženin je imel na poročnem slavlju tudi brata in sestro.

Gospod Zapotnik Martin, ki živi v Moersu v Zap. Nemčiji, rad pomaga rojakom, ki se obračajo nanj. Sedaj je postal uradni tolmač za Landgericht Kleve-Moers. Prevaja tudi dokumente iz slovenščine v nemščino. — Njegov naslov je: 413 Moers-Meerbeck, Luisenstraße 23.

zakonskim parom toplo čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova.

Ga. Čebin iz Eygelshovena, ki je nekaj časa bila v bolniški oskrbi v Kerkrade, je, hvala Bogu, spet doma.

Slovenci na Nizozemskem smo 15. julija t. l. imeli odličen obisk iz Slovenije. V Heerlenu je nastopila Akademska folklorna skupina »France Marolt« iz Ljubljane. Potrudili smo se, da bi drage goste iz domovine čim bolj sprejeli. Gostje pa tudi niso varčevali svojih sil, ko so nam v največji vročini tako dovršno prikazali narodne ples iz Slovenije in iz ostalih pokrajin Jugoslavije. Ob njihovem izvajanju se je pred nami odprl svet, ki nam je doslej bil še večinoma nepoznan. Kar čutili smo, kako iz skladja čisto drznih gibov in zvokov dihaajo stoletja življenja naših narodov.

Dragim gostom v pozdrav so naši pevci zapeli nekaj narodnih pesmi. Najbolj učinkovit pozdrav pa je bila nabito polna dvorana, kjer smo opazili tudi številne rojake iz Eindhoven, Genka in Bruslja v Belgiji. — Prepričani smo, da je to srečanje bilo ko-

ristno za goste in gostitelje. Po nekaj dneh so se slovenski akademiki in akademičarke poslavljali od naših družin kot stari znanci in prijatelji. — Hvala jim in Bog jih živi! — Iskrena hvala tudi našim vrlim društvom, ki so v organizacijo tega obiska vložili veliko truda in žrtev.

V juliju je pevski zbor »Zvon« pohitel na izlet proti Amsterdamu. Prav lepo so se zabavali.

Slovenska folklorna skupina v Holandiji pa je v juliju nastopila v Brunssumu na mednarodnem folklornem festivalu, kjer je žela prav laskavo pohvalo. Čestitamo!

Samomor mladoletnikov

V zadnjem času je skupina švedskih zdravnikov na zahtevo vlade proučila pojav vedno številnejših samomorov med mladino in njihove vzroke. Znano je, da je švedska dežela, ki je glede števila samomorov v Evropi na prvem mestu.

Vzroke tega žalostnega rekorda so švedske oblasti že večkrat skušale odkriti in pojasniti, vendar jim vse doslej to ni uspelo. Tudi nedavna proučevanja švedskih zdravnikov niso doprinesla k stvari kaj veliko novega, pač pa je bilo mogoče ugotoviti, da odpade na mladino od desetega do dvajsetega leta starosti povprečno vsak dan en samomor; to stanje traja približno že pet let in nobenih znakov ni, da se bo v prihodnosti izboljšalo, ampak prav nasprotno.

Švedski zdravniki menijo, da so za samomore med mladino odgovorni predvsem lahek zaslužek, visoka življenjska raven in naveličanost. Mladina, ki je vsegojena v okolju, v katerem ni nobenih težkoč, v trenutku zgubi vero in zaupanje vase ter se čezmerno zmene, brž ko naleti na kakšno oviro, ki je ni navajena. Na švedskem je malo katoličanov, protestantske vere se pa tudi malo držijo iz prepričanja. Prav tako negativen vpliv imajo na duševno uravnovešenos mladine prerahli stiki med starši in otroki; le-ti so tudi v večernih urah čisto prepričani samim sebi ter občutijo tesnobo in strah, ker se čutijo zapuščene.

Švedske psihologe najbolj vznemirja vedno večja duševna potrnost in splošna naveličanost življenja, ki jo je med mladino vedno bolj opaziti. Po izkušnjah trdijo, da te negativne lastnosti vplivajo na vse kasnejše življenje in se jih odrasli otresejo le z likimi težavami.

rojaki pišejo

V nešteti pismih se slovenski rojaki iz Zpadne Evrope obračajo na slovenske izseljenske duhovnike. Med njimi je tudi mnogo pisem, ki so res razveseljiva, saj kažejo, da Slovenci tudi tam, kjer ni domačega duhovnika, ne pozabijo na svoje verske dolžnosti. Enega takih pisem je dobil pred kratkim eden naših duhovnikov v Nemčiji.

»Oglasim se Vam s par vrsticami, čeprav Vas osebno ne poznam. Bivam z družino v Saarlendu. Jaz in moja družina hodimo redno k svetji maši tu v našo bližnjo cerkev in k spovedi in obhajilu k tukajšnjemu nemškemu duhovniku. Na žalost smo predaleč proč od Vas slovenskih duhovnikov. Svojega avtomobila še sedaj nimamo. Vožnja z vlaki pa je nerodna, ker je treba prestopati in traja dalj časa. Otroci pa ne morem puščati samih. Moj sin Bruno je v naši cerkvi strežnik. Streže vsako nedeljo in še čez teden mnogokrat...«

*

»Pošiljam tudi 10 DM za letošnjo naročnino »Naše luči«. Sem malo v zamudi in Vas prosim, da oprostite. Dobivamo jo redno in radi prebiramo od prve do zadnje strani. Zanimiva je povest »V kresni noči« in nestrpnost čakamo naslednje številke.« — Družina P., Bergneustadt.

*

»Časopis, ki ga mi pošiljate, mi je zelo všeč. Žal, da nisem prej zvedela zanj. Saj ko ga primem v roke,

se kljub utrujenosti in pozni uri zvečer ne morem ločiti od njega, prebirajoč zanimive reči o naših izseljencih po svetu. Sedaj se naročam nani, kljub temu da bo na ta naslov prišla le ena številka, ker bom menjala službo. Vas bom že obvestila o novem naslovu...« — S. P., Dorsten.

*

Rešitev uganke v zadnji številki nam je tokrat poslala Štefka Švigelj iz Mühlenu ob Neckarju v Nemčiji. »Dobila sem stari pregovor,« piše, in sicer »Najlepše je doma, kdor ga ima.« Uganke je kar prav rešila.

Ali še pripadamo Jugoslaviji?

19. junija je bila v Beogradu podpisana kulturna pogodba med Francijo in Jugoslavijo.

Po tej pogodbi se jugoslovska vlada »zavezuje, da bo dala učenju francoskega jezika in francoske civilizacije posebno prednost, ki na noben način ne bo manj ugodna, kot jo sicer imajo drugi tuji jeziki«. (V pogodbi ni nič govora o francoskih institutih, katerih eden je bil tudi v Ljubljani, kot je to bilo predvideno po pogodbi med Francijo in Jugoslavijo pred vojno, in katere je sedanji jugoslovanski režim svojevoljno ukinil.)

Francija pa se s svojo strani »zavezuje, da bo na univerzah dala posebno prednost učenju srbohrvaškega jezika in jugoslovanske civilizacije«.

Zahteve, na katere je v tej pogodbi Francija pristala, je postavila jugoslovska vlada. In tukaj je govora ne o učenju jezikov, ki se govorijo v Jugoslaviji, temveč samo o učenju srbohrvaškega jezika, slovenski jezik za jugoslovsko vlado torej sploh ne obstoja. Glede »jugoslovanske« civilizacije moramo reči, da je civilizacija v Jugoslaviji ali slovenska, hrvaška ali srbska ali makedonska, ni pa nobenega šiš-maša, ki bi se imenoval »jugoslovska« civilizacija, ker bi to pomenil žalosten izrodek predvojnih in sedanjih centralistov, proti kateremu so vsi narodi iz Jugoslavije, četudi s srcem sprejmejo federalno urejeno skupnost jugoslovanskih narodov.

Če bi Slovenci v Jugoslaviji bili enakopravni, bi morala jugoslovska vlada formulirati pogodbo, da se Francija »zavezuje, da bo na univerzah dala posebno prednost učenju jezikov in civilizacij narodov Jugoslavije«. Francozi bi potem sami po svoji uvidevnosti izbrali za to ali ono univerzo ta ali oni jezik in civilizacijo tega ali onega jugoslovanskega naroda. S formulacijo, kot je napisana, in podpisana, pa je jugoslovska vlada sploh zanikala bitnost slovenskemu narodu, ker izključuje vse, kar je slovensko.

Slovenski izseljenci, ki v tujini v težkih razmerah gojijo in ohranjajo slovenstvo, bi radi vedeli, kaj pravijo h gornji pogodbi čuvarji slovenstva doma? Ali pri sestavi pogodbe sploh niso imeli besede ali pa so zopet ponovno izdalj interese slovenskega naroda? — Opa-zovalec.

Primerjava razmer

Še pred nedavno podražljivijo življenja v Jugoslaviji nam je izseljenec iz Nemčije poslal naslednji pregled cen, ki kaže razmere pri nas doma in v Nemčiji. Izračunal je, da stanejo predmeti, kot sledi iz naslednje tabele in da je treba za en kos delati določeno število ur.

	Cena		Potrebne ure	
	Din	DM	v Jugoslaviji	v Nemčiji
svilene nogavice	1.000	1.95	10	0.65
moške nogavice	500	1.95	5	0.65
moška srajca	3.000	12.00	30	4.00
nylon srajca	40.000	20.00	45	6.70
moška obleka	40.000	178.00	400	60
moški plašč	30.000	140.00	300	47
ženska obleka	12.000	80	120	26,6
ženski kostum	18.000	120	180	40
ženski plašč	40.000	250	400	83,3
ženski plašč, krzno	100.000	700	1000	233
striženje las	400	2.50	4.00	0.67
trajna ondulacija	1.500	12.00	15	4
umivanje las	600	6	6	2
šivanje ženske obleke	5.000	50	50	16.7
šivanje plašča	12.000	90	120	30
kosilo v gostilni	500	5	5	1.66
kosilo v menzi	250	3	1.5	0.66
večerja v gostilni	400	4	4	1.33
večerja v menzi	150	2	600	0.66
radioaparat	60.000	250	600	83.3
tranzistor	25.000	100	250	33.3
televizor	170.000	690	1.700	230
hladilnik 200 l	180.000	360	1.800	120
avto Fiat 600	890.000	4.300	8.900 =	1.430 =
			1.110 dni	179 dni
stanovanje, dvosobno	5.000	100	50	33.3
soba (podnajemnika)	8.000	100	80	33.3
enostanovajska hiša	5 milj.	60.000	6.250 dni	2227 del. dni
			19 let	7½ let dela

Nadaljevanje prleške himne

Mati so mi nabasali kruha no klobas,
oče pa me zapelali v Marbuk v štrti klas.
Zdaj je htea brkač profesor, ki se je drža
kakti sultan, turški cesar, da bi nimško zna.
Potle prišlo je latinsko in pa grško še,
ker gospodji je slovensko vse premalo pre.
Matematik, hidrostatik in geografi,
da svetniki iz vseh pratik bi se jokali.
Oče pa so ša hodilji v Marbuk mene bit,
bogme bia sem v taki sili večkrat bit kak sit!
Trinajst let sem v šolo gaza, naši pūši v kvar,
sem do pete šole splaza, šestnodvajst let star.

Balada o moji mami

V kočiji zlati
sem k tebi se vrnil,
z neba se utrnil
in kriknil: »Mati...«

Smajal sem se otročje
in ti nasul
draguljev v naročje.

Ti pa se nisi smejala,
si le drgetala
in skozi solze jecala:
»Mrzla je moja dlan,
črn je moj gvant,
prečrn pajčolan,
ubogi moj fant!«

V kočiji črni
sva se k Šmihelu peljala
in si se skrivnostno
smehljala,
ko so dragulji
postali trni
in si krvavela
v mojem naročju
in skrvavela
v kočiji črni.

C. K.

Pokopana sreča

Pokopana je sreča,
z njo upi,
nanjo nasuti so kupi
mrzle črne prsti.
V srcu je zima,
zunaj pa pomlad brsti.

P o d b l e g a š k i

Družinska pratika 1965

Tudi letos je izšla Družinska pratika, namreč za leto 1965. Neverjetno je, kako je ta knjižica med našim narodom priljubljena. Toplo jo priporočamo. Razpošilja jo založnica: Družba sv. Mohorja v Celovcu, Vuktringer Ring 26, Klagenfurt, Austria.

Dagadek v kresni noči

7.

»Zdaj je pol osmih. Če dobro vozim, sem v dveh urah v Ljubljani, torej bova z gospodom Belinom najkasneje ob eni čez polnoč tu. Vi pa ostanite, prosim, ta čas na straži —«

»Ojej!« mi je nehoté ušlo.

»Domnevam namreč,« se je tiho zasmejal Kres, »da se ne boste dolgočasili tukaj zunaj, ampak da boste šli v graščino malo na obisk in povabili gospoda barona na pantijo šaha. Videl sem spodaj v lovski sobani šahovsko mizico.«

»A, to pa to!« sem zabrundal zadovoljno. »Mož me bo gotovo neznansko vesel.«

»Nedvomno; posebno še, ako se mu predstavite za kupca graščine. Opravičite svoj pozni obisk, češ da ste slišali, da je že v pogajanjih z drugim kupcem, in mu ponudite še enkrat toliko. To ga bo spravilo v dobro voljo in ne bo vas izpustil.«

»Egidij, vi ste čudovit!« sem vzkliknil in ga potrepil po hrbtu.

»Na vsak način glejte, da se nam mož ne izmuzne. Ne pustite ga nikamor z avtom. Ljubi namreč ponočne izlete. Pazite!«

»Nič se bati!« sem rekel. »Če treba, mu prebodem pnevmatike, da bo imel posla do jutra.«

Preden me je tovariš zapustil — svoj voz je imel skrit tam za prvim ovinkom v hosti — sem si izposodil njegovo žepno svetilko. »Da si bom lahko posvetil,« sem pripomnil, »ako me baron vrže ven, lastnoročno ali po hlapcu.«

Zdalje je tam od hlevov stopical v graščino hlapec Blažek z leščerbo. Videti je bilo, kot bi plesal nekakšen medvedji ples, tako čudno smešno se je gugal, sukal in oplental z leščerbo, na pragu pa se je spotaknil in malone telebnil na trebuh. Slišala sva ga robantiti, potem so se škripaje zaprla vrata za njim.

»Naj bom slep, saj sem mu nastavil celo

steklenico ruma. Za žeganje. Blažek je za nocoj spravljen. Od te strani ste torej varni.«

Spet sem hotel Kresu izraziti svoje občudovanje, a je že zginil v noč.

Ostal sem še nekaj časa na mestu in si napravil načrt. Potem sem se splazil k hlevom in poiskal garažo. Garaža, nekdanja kašča, ni bila zaklenjena: torej bi se v sili dalo prenočiti v avtomobilu, če v graščini ne najdem gostoljubja. Ključ je tičal v vratih. Zaklenil sem in spravil ključ v žep. Za vsak primer.

Nato sem, kakor že podnevi, krenil spet čez zid na vrt. Hotel sem še malo opazovati, preden se osebno seznanim z gospodom baronom.

V graščini se je na dveh krajih svetlikala luč. V levem krilu, kjer je bila najbrž kuhinja; rad bi bil pogledal noter, a okno je bilo previsoko. Pritihotopil sem se na teraso, prek katere je padal pramen medle svetlobe. Steklена vrata so bila odprta, saj je bila lepa, blaga septembrska noč.

Ko oprezno pomolim glavo izza vrat, vidim v poltemo zavito prostrano sobano s starinsko opravo: po stenah rogovja, nagačene ptice, orožje, slike, obsežen kamin, velika kredenca na enem in široka miza na drugem koncu, temna, težka hrastovina. Za mizo v kotu je sedel gospod Hugon.

Moral je pravkar povečerjati. Mrzlo večerjo je menda imel, ker so po mizi stale konzerve in skleda za solato. Zdaj je segel po buteljki, si natočil in pil. Nato je pozvonil z ročnim zvonce. Čudno glasno in kar strahotno je odjeknil zvonec po samotni, mrtvaško-tihi hiši.

V zidu kraj kamina je zijal črn hodnik. Iz njega se je zdaj prikazala gospa Tija, v bellem predpasniku, s pladnjem v roki. Tiho, po prstih je pristopila k mizi in naglo pospravila. Pri tem ji je nekaj zdrknilo na tla, menda nož. Ko se je pripognila, je pod lučjo zabliščal njen beli tilnik.

Videl sem: ta človek je ravnal z gospo Tijo res kakor z deklo. Niti besede ni spregovoril z njo. Videl sem, ko je odhajala, kako ji sledijo njegove oči, in zdelo se mi je, da se lesketajo zeleno kakor volčje ponoči.

Luč je padala gospodu Hugonu na obraz. da sem si ga mogel odobro ogledati: obraz oster, drzen, pogled divji, čeljust široka in

surova, v vsem izrazu obličja neka porogljivost, hkrati pa neka mehkoča z nadlihom otožnosti. Hlad je vel s tega človeka, a tudi toplota... In kakor je ždel tam, z valovečimi kodri nad širokim, trmastim čelom, v odpeti srajci z zavihanimi rokavi, da se je videlo njegovo zdravo, krepko mišičevje, ždel samotno, zadnji svojega rodu, pod krovom, ki morda že ni bil več njegov, berač pravzaprav, a še vedno ošaben mogočnjak — so me, ko sem ga tako opazoval, obhajali zelo mešani občutki. Bil sem besen nanj, ker je tako kruto poniževal ubogo spokornico Tižo, po drugi strani pa se mi je smilil. Skrivnostnost njegove osebe me je privlačevala, vendar neki čuden strah je lezel vame. Vsekakor sem bil v zadregi, kako bi se lotil tega človeka.

A nekaj drugega je priklenilo zdaj mojo pozornost.

Mož za mizo je kadil cigareto in moje nosnice so naenkrat zadrhtele. To je bil vonj Nurijeve cigarete! Zdaj seveda ni bilo zame nobenega pomisleka več.

Ravno ko sem se odločil, da vstopim in voščim gospodarju dober večer, se je vzdignil izza mize in odšel nekam tja v tisti črni hodnik.

Stal sem na pragu, potem pa — Samo hitro sem hotel pogledati tja po mizi, če ima mož še kaj cigaret... A že se je oglasil njegov korak. Ko maček smuknem nazaj na teraso in se stisnem za vrata.

A nekaj je le moral opaziti. Slišim, kako se bliža... nato gre spet nazaj... In ko skrivaj poškilim izza vrat, ga vidim, kako snema s stene dolgo pištolo.

»Tako,« si pravim in sežem v žep. »Pa naj bo, če že mora biti.«

In ko se je gospod Hugon okrenil, sem stal na pragu s ponižno sklonjeno glavo, z levico na srou in s pištolo v desnici.

Učinek je bil presenetljiv. Tudi zame. Gospod Hugon je prasnjal v smeh. Položil je pištolo na mizo, vtaknil roke v hlačne žepe in se krohotal, da je kar odmevalo. Tudi jaz sem se režal na vsa usta.

Naposled si je gospod Hugon pometel lase s čela in vzkliznil:

»Imenitno! Nova ideja mojstra Egidija, he?«

»Ne,« sem dejal. »Moja ideja. Prišla pa mi je spričo tiste vaše pištole. Torej je pravzaprav vaša ideja. Saj vi ste sploh človek sijajnih idej in moj prijatelj Egidij Kres kar hrepeni, da bi se seznanil z vami. Jaz za svojo osebo... no, slišal sem nekaj čudovitega o vas, gospod baron! Alko je resnica, bo to presenečenje, kakršnega Ljubljana še ni doživela! Zato nisem mogel več vzdržati in sem kar takole sredi noči vdrl v hišo. Oprostite! Časnikar sem, saj razumete. Borba za kruh! Moral sem hiteti, da me ne prehitijo konkurenca...«

Govoril sem kratko in naglo, kar sipal sem besede, da bi ga čim bolj osupnil in zmedel. Toda on ni bil človek, ki bi se dal kar tako premotiti. Vsekakor se je znal izvrstno pretvarjati. Stopil je k meni s hladno, ravnodušno krinko Angleža.

»All night!« je dejal in me potrkal po rami (bilo mi je, kot bi me potrkale železne grablje). »Vaša podjetnost mi je všeč. Niste se zaman potrudili k meni. Izvolite, prosim!«

Posadil me je k mizi, mi natočil čašo in ponudil cigaret. O, bile so meni tako dobro znane cigarete v kitajski škafličici, dolge, ozke cigarete čokoladne barve, s srebrnim zmajem na ustniku. Roka mi je trepetala, ko sem segel v škaflo, in moj gostitelj je nemara to opazil. Za hip je šinil prek njegovega bronaste ga obraza porogljiv, zloben usmev. Sam mi je prižgal.

»Vedel sem, gospod baron, da najdem v vas moža pravega duha in srca!« Tako sem ga laskavo nagovoril. »Saj prihajate iz Indije, zibelj človeštva, domovine Mahatma Gandija, klicarja človekoljubja. Naj živi človekoljubje!«

Trčila sva in naredil sem požirek. Bilo je sladko, močno vino. Nato sem se zatopil v uživanje Nurijeve cigarete.

Nastal je molk, napet, prežec molk. V mene je bilo uprtih dvoje oči, bleščečih ko polirano jeklo in nevarnih ko vrug, jaz pa sem zrl v strop, srkal dim in se blaženo smehljaj...

Tako se je pričela v tisti noči šahovska partija med menoj in gospodom Hugonom,

ki sva jo igrala za dušo gospe Tije. Prvo potezo je napravil on, ko je spregovoril:

»Dljà è vas gledam, bolj se mi zdite znani. Kdaj in kje neki sva se že videla?«

Pogledal sem ga izpod trepalnic in odgovoril ravnodušno:

»Kdaj in kje sva se videla? Hm, v bitki pri Gavgameli vendar, pod Aleksandrom Velikim, leta 331. pred Kristom. Da, da... na vsakih dva- do tri tisoè let se èlovek spet rodi na svet. Nama je, kakor vidite, dano, da so- doživljava vedno velika, slavna obdobja... zgodovinska obdobja! Saj vi ste bili takrat praporščak pri hrabri makedonski konjenici, ki je odločila zmago. Dobro se spominjam, da ste se takrat zelo odlikovali in da ste bili pohvaljeni v armadnem povelju. In sijajno napredovanje, ki ste ga dosegli v kratkem času! Poveljnik kraljeve garde in potem celo satrap, kraljevski namestnik v Pamfiliji. Imenitno! Dovolite, da vam po tolikih sto- letjih vnoviè èstitam.«

»Hvala, hvala!« je dejal gospod Hugon. »Toda še vedno se ne morem spomniti, kaj ste bili takrat vi? Ali niste bili vi tisti semit- ski vohun, ki sem ga pri Gavgameli dal obe- sit?«

»Ne, ne!« sem ogorèeno ugovarjal. »Taka zamenjava! Vi imate pa res èudno slab spo- min, gospod baron. Oprostite! Jaz sem bil vendar vojni poroèevalec, desna roka tedanje ekselence gospoda Kallisthenesa, ministra za propagando, znamenitega pisca zgodovine. Sem èasnikar že od pamtiveka. Nehvaležen poklic je to. Spravljaš druge kvišku, sam pa ostajaš vedno spodaj. Tudi vam sem naredil to in ono uslugo, a ste vse že pozabili, kakor vidim. Kakšen slavospiev sem vam napisal ta- krat, ko ste bili imenovani za satrapa v Pamfiliji —«

»Kar mi je samo škodovalo!« me je porog- ljivo prestregel baron. »Samo osmešili ste me. Da. Prebivalstvo je tedaj bogve kaj vse od mene prièakovalo, jaz pa, vojak, nisem imel pojma o civilni upravi.«

»Hehehe!« sem se smejal. »Hehehe!«

»No, pa pripovedujte dalje, kdaj sva se še kaj videla. Pomagajte mojemu slabemu spo- minu,« me je spodbujal baron in spet nalil èaše.

»Tam v Suzi vendar, dragi baron, kako ste pozabljeni!« sem veselo nadaljeval in prižgal drugo cigareto. »V Suzi, na tisti velikanski svatbi, ki jo je zapovedalo njegovo velièan- stvo. Tisoè sedemsto trideset porok na mah. Saj pravim, imenitna reè; svet kaj takega še ni videl. Tisoè sedemsto trideset ženinov in tisoè sedemsto enaintrideset nevest!«

»Kako to? Ena je preveè.«

»O, ne! Velièanstvo si je vzelo dve: lepi princezi Statejro in Parisatis. Ah, vse ste po- zabili, ljubi moj baron, vidi se, da vas, sovražnika žensk, take reèi niso nikoli prav zanimale... Se veste, kakšen dovtip je takrat na vse tisto naredil stari general Parmenion? Smem vam ga povedati samo na uho.«

Povedal sem dovtip generala Parmeniona gospodu Hugonu, ki se je smejal kot najbrž že dolgo ne.

»Meni,« sem nadaljeval, »meni bo tista velesvatba v Suzi še dolgo ležala v želodcu, ker sem si ga grozno pokvaril. Preobjedel sem se z makom potresenih flamingovih jezikov in bogme, še tri tisoè let ne maram nič slišati o tej barbarski godlji.«

»Hahaha!« se je krohotal baron in dvignil èašo. »Priatelj, zabavate me. Na zdravje! — A zakaj ne pijete?«

»Ne morem na prazen želodec. Nisem še nič večerjal.«

»Oprostite!« je rekel in pozvonil. Prišla je gospa Tija.

»Aba!« jo je poklical in ji dal naroèilo.

Mene je vzdignilo s stola in strmel sem ba- ronu v obraz: »Aba?« sem sopal. »Zakaj ji pravite tako?«

»Ker ji je bilo tako ime... pred dva tisoè leti! Ali se veè ne spominjate grofice Abe? Bila je prva dvorna dama kraljice Roksane,« je dejal in se hudobno režal.

V tistem trenutku, ko je gospa Tija vsto- pila, sem opazil, da me je spoznala. Njene oèi so obstale na meni in zazdelo se mi je, ko da je njeno oblièje spreletel lahien, rado- sten usmev. A takoj je spet v strahu poble- dela in povesila trepalnice. Zadel jo je blisk iz jeklenih oèi gospoda Hugona. O, dobro sem videl, kako jo je pogledal! Kakor hud go- spodar svojo sužnjo...

(Dalje prihodnjiè)

brali smo

V Kranju na Gorenjskem izhaja list »Glas«. Kmalu po prvem maju letos je prinesel ta list naslednjo zgodbo. Butal na Gorenjskem sicer ni, pravijo pa, da je mnogo Butalcev. Ta zgodba na svoj način kaže, kakšne so razmere na Gorenjskem.

Kako so Butalci praznovali 1. maj

Če turist prideš v Butale ob prvomajskih praznikih in stopiš iz »fička«, previden bodi. Nikar zastavice ne jemlji iz žepa, nikar je očitno ne lepi na avtomobilsko šipo!

In nikar, da bi začuden gledal po butalskih strehah, zraven pa objestno kazal svojo zastavico, češ, jaz vem, kako se spodobi počastiti prvi maj.

In naj te ne kaznuje Bog, da bi se spozabil in bi Butalcem vrgel pod nos, češ: še na hišah vaših naprednih velmož ni zastav!

Že marsikdo se je nad tem zgražal in se spraševal, kaj si misli tujec, ki pride občudovat umetno kovačijo, pa vidi, kako redke visijo na butalskih hišah zastave. In če je preveč spraševal, se mu je znalo zgoditi, da je bil v zobe dan na nevišče viže, kajti take so Butale in Butalci!

Najbolj imenitna historija pa je ta:

Je vprašal funkcionar, ki sta ga pot in »fičko« pripeljala skozi Butale na Jamnik: »Povsod drugod častijo današnji dan z za-

stavami, Butale pa bi jih lahko na prste preštele in še te visijo zvečine narobe. Kakšne imate manire v Butalah?»

Je odgovorila neka Butalka: »Vaša tovarišija, gospod funkcionar! Da nismo izobesili dovolj zastav, za to smo imeli devetindevtideset vzrokov.«

Je baral funkcionar: »Radoveden sem, katera! Povejte!«

Je rekla Butalka: »Prvič: te dni se nam prične misijon.«

Pa se je funkcionar zgrozil in je dejal, da mu že ta prvi razlog do vrha zadošča. In je jezen raznesel to zgodbo, da bi dal hudomušnim sosedom pobudo za smeh in posmeh. Toda zgodilo se je, da so se sosedje prav malo smejali, kajti niso bile mnoge gorenjske vasi za letošnji prvi maj prav nič lepše okrašene kot Butale.

Anekdota

Pred leti je na Vipavskem umrl znani skladatelj župnik Vinko Vodopivec. Marsikatero pesem za naše zборе je on sestavil oziroma uglasbil.

Zaradi imena »Vodopivec« ga je večkrat kdo podražil, češ da gotovo ni zvest svojemu imenu in da ne pije samo vode. »Zakaj bi moral piti samo vodo,« je odvrnil. »Jaz nisem samo Vodopivec, ampak sem tudi Vinko.«

Dve uganki

I.

AAAAAA B EEEEE F JJJJ K LL M
N OO PP RR TT V ZZ Ž

Iz teh črk sestavi sedem krstnih imen. Vsako od teh ima pet črk.

1. je bil prvak apostolov, 2. je misijonaril v Makedoniji, 3. je izmed apostolov najdalj časa živel, 4. je spisal evangelij, 5. je bil prvi škof v Jeruzalemu, 6. rednik Jezusov, 7. ga je Jezus obudil od mrtvih.

II.

— — D I J = Element, ki ga je iznašla Marie Curie
A — — J O = Pozdrav ob slovesu (v naših — — — A Č = Revez [rodni pesmi]
U M — — I = Očistiti se z vodo
— — — J A = Prerok
O B I — — = Ledvica
— — L I V = Ploha dežja
— O L — N = Učen
— — — A J = Met

Če berete vse vstavljene črke, dobite dober nasvet.

Rešitev bo objavljena v prihodnji številki.

smeh je zdrav

Smešnice mnogokrat na šaljiv način povedo, kakšno je življenje. Tokrat objavljamo nekaj veselih »zgodbic«, ki smo jih pobrali v ljubljanskem časopisu. Žalostna morala in nič kaj vesele razmere v naši domovini sijejo iz njih.

Problem bivših borcev. Srečata se dva, ki sta se borila in se sedaj rada trkata na prsi. Pa pravi eden drugemu: »Viš, Janez, prej sva bila štiri leta problem za okupatorja, zdaj sva pa že dvajset let problem za našo družbo!« Borci pač hočejo vedno imeti prednost...

Nič se ne briga za potrebno obzorje. Glavno je, da je na stolčku! — Srečata se dva na cesti. »Serbus, Bert! Kaj je novega v prosveti?« — »Nimam pojma.« — »Kako ne, saj si učitelj!« — »Učitelj sem bil. Zdaj sem pa na Zavodu za pedagoško službo.«

Mož pri advokatu. »Najprej ste na slabi in močno prometni cesti vozili z neprimerno hitrostjo,« pravi advokat. »Potem ste nepravilno prebitevali. Nato ste se v gostilni opijanili, sedli spet v avto in povzročili težko prometno nesrečo, ker ste na križišču izsiljevali prednost. Nazadnje pa ste po nesreči še pobegnili! Kaj pravite na vse to?« »Pravim, da imam smolo, ker so me izvohali.«

Odličen start. — Možakarja Gorenjca se srečata. »Kako vam kaj gre nova kranjskogorska osemletka v klasje?« vpraša eden. »Za začetek kar dobro: šest milijonov smo že porabili za tri načrte; kdaj bodo pa krampi zapeli, pa še nihče ne ve.«

Črke. — »Črke pri imenih padlih borcev na spomeniku v Starem selu pri Kobaridu so že tako zbledele, da imen sploh nisem več mogel prebrati!« — »Ma kej čete,« odvrne domačin. »Po tolikih letih še ljubezen zbledi, pa bi črkam zameril!«

Poseben avtobus. — A: »To je napredek, fant moj: na eni mariborskih avtobusnih prog že živali prevažajo!« — B: »Kaj? Nikar ga ne lomi!« — A: »Res, res, saj sprevodnica vedno kriči: Dol, majmuni!«

Moč navade v Trbovljah. — »Kako da se vozite z avtomobilom po tej cesti? Kaj ne

vidite, da je zaprta zaradi popravila?!« — »Vidim, tovariš miličnik, a saj so jo tudi lani popravljali, pa sem se vseeno vozil, zdaj sem se je pa že tako navadil, da mi ne dela nobenih težav več.«

Uvideven sevnjski mesar. — »A tako, njej ste dali kar dve kili teletine, zame je pa ni!« pravi žena v mesnici. »Bodite no pametni, gospa!« odvrne mesar. »Pri njih imajo hladilnik, vam bi se pa meso v tej vročini pokvarilo, preden bi ga domov prinesli!«

Sijajen obračun. — »Kaj je do zdaj delala vaša organizacija v Metliki?« — »Ne vem, kako bi rekel. Pravzaprav nič.« — »Kaj pa dela zdaj?« — »No, ja, pravzaprav nič.« — »In kaj boste delali v bodoče?« — »Isto kot prej, ker smo se že tako navadili, da se nam najbolj prilaga.«

Zlata mladina. — »Včasih smo tarnali, da v Žalcu ni prostora, kjer bi se lahko mladina zbirala. Zdaj pa ima mladina tudi svoj prostor,« pravi Žalčan. »To je res, zdaj pa prostor nima svoje mladine.«

V šmartnem ob Paki. — »Zakaj pri vas tako zgodaj pred prihodom vlaka zapro železniške zapornice?« — »Zaradi varnosti, da ne bi koga vlak povozil.« — »Zakaj pa jih po odhodu vlaka tako dolgo ne odpro?« — »Zaradi varnosti, da ne bi kdo vlak povozil...«

Divje gradnje. — A: »Pravijo, da so ponekod po svetu tako bogati, da naroče za gradnje po tri, štiri načrte, preden začno graditi, in potem izberejo najboljšega.« — »To so revčki! Mi smo pa tako bogati, da lahko začnemo graditi brez načrtov in računov; ko je gradnja gotova pa ugotovimo, da je ni bilo vredno graditi.«

Mariborske posebnosti. — Laže je dobiti lepo dekle kot štruco dobro zapечenega kruha. Laže je dobiti vagon premoga kot kilo fižola. Laže je dobiti nov avtobus kot samokolnico premoga.

Veliko in manjše zlo. — A: »Nerazumljivo je, da v Mariboru kljub novi pekarni ob sobotah popoldne vedno zmanjka kruha.« — B: »Bolje je, da ostane ob sobotah in pred prazniki polovica Maribora brez kruha, kakor da bi čez nedeljo ostala ena štruca kruha neprodana.«

Mali oglasi

(Uredništvo rojakom z veseljem nudi priložnost, da v listu oglašajo. S tem pa ne prevzema nase nobene odgovornosti glede vsebine oglasov in s tem še ni rečeno, da daje obenem tudi priporočilo.

Če je rečeno, da posreduje uredništvo naslov, to naredi le tistim, ki pošljejo kaj za znamko za odgovor.

Cenik oglasov dobite pri uravi lista.)

Slovenski hotel **BLED** v Rimu (Italija) in penzion **DANILA** vam nudita prenočišče in hrano, pa tudi zaposlitev, če kdo želi. Pišite na naslov: Vinko A. Levstik, direktor in lastnik, via S. Croce in Gerusalemme 40, Roma (Italy).

Iščem **Marjana Slejko**, doma iz Predmeje pri Ravnicah na Goriškem, ki je delal kot mehanični delavec pri S. G. P. Nova Gorica in je bil od februarja 1961 naprej v taborišču San Sabba v Trstu. Tam je obolél in odšel v bolnišnico.

Kdor morebiti kaj ve, kaj se je zgodilo potem z njim, naj sporoči na naslov njegovega prijatelja, ki bi rad sporočil tudi njegovim staršem kakšno vest o njem: **Adrijan Trampuž**, Melbeckstraße 18, 565 Solingen, W.-Deutschland.

V Metliki (Slovenija) je na glavnem trgu naprodaj hiša, ki ima trgovski lokal (6 x 8), pet sob, kuhinjo, troje kletí, vse pritlikline in dvorišče. Kdor bi se zanimal zanj, naj piše na naslov: **Martina Černič**, roj. Šturm, Ituzaingó 1510, Villa Ballester FCGBM, Argentina.

Slovenski fant, katoličan, star 34 let, želi spoznati pošteno, resno in verno dekle, ki se želi poročiti. Prednost imajo dekleta do 26 let. Naslov posreduje uredništvo lista. (21)

Prekumurski fant, že več let v Franciji, star 24 let, se želi spoznati z resno Slovenko, dekle v starosti 19 do 24 let. Naslov posreduje uredništvo lista. (22)

Vdova brez otrok, sredi 40 let, a še zelo mladostnega, simpatičnega izgleda, veselega značaja, želi spoznati solidnega gospoda v svrhu poroke. Ljubim muziko in prirodo, mesto in deželo in želim urediti prijeten dom. Naslov posreduje uredništvo. (23)

21-letno postavno dekle z Gorenjske, sedaj v praksi v Nemčiji, se želi spoznati s slovenskim fantom, živečim

na tujem. Slika zaželená. Naslov posreduje uredništvo. (24).

Zapriseženi tolmač **Janko Jankovič**, 17 rue de Belgrade, Tucquegnieux (Marine), M. & M., Francija, ki prevaja v francoščino razne dokumente, se vam priporoča.

Pošljamo v domovino električne aparate, aparate za gospodinjstvo, gospodarske stroje, radioaparate, televizijske sprejemnike, šivalne stroje, z največjim eksponentnim popustom 30%. Obrnite se na nas in vam bomo takoj poslali ponudbo: **Export-Import SOLBRICH** 8 München 2, Arnulfstr. 44, Nemčija.

Za tiskovni sklad

»Naše luči« je darovalo Društvo Slovencev v Parizu 100 frankov. Prav lepa hvala!

Naslovi izseljenskih duhovnikov

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilajens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique, Tel. 04/233910. — Kazimir Gabere, 19 avenue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Belgique, (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, France, (Telefon MENilmontant 80-68) — Ciril Lavrič, 7 rue Gutenberg, Paris 15, France, (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalár, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina,

6, rue de France, Nice (A. M.), France.

NEMČIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Telefon 62676) — Ivan Ilko, 43 Essen — Altenessen, Schonnefeldstr. 36, W. Deutschland. (Tel. 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim-Neckarau, Rheingoldstr. 3., W. Deutschland (Telefon 851663). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Heusteigerstrasse 49/II, W. Deutschland (Tel. 707970). — Dr. Janez Zdešar in Franc Šeškar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland, (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström (Halmstad), Sweden (Telefon 035/60086).

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati 1. 1951

7. številka — letnik 13
September 1964

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

Naročnina za list je za vse leto 35 šilingov ali protivrednost: 70 bfr, 7 NF, 5 h.

gld, 5,5 DM, 900 lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 7,5 švedskih kron, 10 danskih kron, 20 avstralskih šil., 2 dolarja. List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

Printed in Austria